Mr.J.Rugienius
12230 Washburn St.,
Detroit,Mich. 4820
U.S.A.

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

LKA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 8(880) * MONTREAL, DONELAIČIO 1964 m. VASARIO-FEB. 19 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Vakarai negali tarpusavyje susitarti

- VASARIO 16-SIOS PROGA PAGYVĖJO LIETUVOS LAISVĖS BYLA, PRIEŠ SOVIETINĘ RUSŲ OKUPACIJĄ.
- KANADA DAUGELĮ REIKALŲ NORĖTŲ NUKREIPTI PER JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJĄ.
- KUBA PASTOJO KELIĄ BRITANIJAI SUSITARTI SU JUNGTINĖMIS AMERIKOS VALSTYBĖMIS.

Lietuviškojo gyvenimo reikalai, šiemet Vasario 16 dienos šventei sutapus su sekmadieniu, vyko ypatingai intensyviai ir pakiliai. Svarbiausia Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kurių įstatimdavystės organai, jau tapusia savotiška tradicija, šiokiu ar tokiu būdu

PAŽYMI LIETUVOS PAVERGIMĄ

ir pasisako už laisvę. Daugelio valstybių gubernatoriai Vasario 16 skelbia Lietuvos dieną. Greta to, daugelis JAV valstybės vyrų pasisako prieš rusų smurtą prieš lietuvių tautą ir Lietuvos nepriklausomybę. Visa tai yra labai gražu, nes tai yra teisinga ir teisėta.

Kitose valstybėse gyvenę lietuviai taip pat daro, kas galima,

KAD LIETUVAI BŪTŲ GRĄŽINTA LAISVĖ IR NEPRIKLAUSOMYBĖ.

Tiktai ir šiemet vis dar tenka apgailestauti, kad patys lietuviai nesudaro vienybės, kurioje būtų didžioji galybė, kad visu sutelktu pajėgumu ir pasiaukojimu būtų siekiama Lietuvai laisvės. Juo daugiau tenka apgailestauti, nes ši nevienybė prisideda prie lietuvių krikdymo ir dezorientacijos, kuri akyrbiasi iš Lietuvos okupanto visais galimais būdais ir visomis priemonėmis

PLAUNANT LIETUVIŲ SMEGENIS.

Labai tenka apgailestauti, kad šis procesas vyksta, ir tuo džiaugiasi visi, kas siekia Lietuvos okupaicjos pripažinimo. Deja, jau daugelio pavardes matome išplautųjų smegenų eilėse. Smegenų plovimo procesas taip gudriai ir tokiu intensyvumu vykdomas, kad to nemato nei tie išplautasmegeniai, kurių tarpe jau matome eilę dipukų... **Tai apgailėtiniausis šių metų reiškinys.**

Tarptautiniai reikalai sunkiai tvarkomi.

BRITANIJOS IR AMERIKOS

vadovų susitikimas Washingtone daug ką išaiškino, bet susitarimo dėl bendros politikos vedimo nėra.

Biznis kliudo bendrai politikai. Kadangi politika nuo biznio niatskiriama, tai nesusitarus dėl biznio, nesusitariama ir dėl politikos. Taip atsitiko ir su JAV prezidento Johnsono pasitarimu su Britanijos premjeru Douglas-Hume. Jie, kalbėdami kaip žmonės, vienas kitam pasakė labai šiltų ir tikrai žmoniškų minčių; JAV ir DB — tai giminaičiai, kurių reikalai žmoniškai susieti, — sakė Johnson. Atsakydamas į tai Douglas - Hume sakė sutinkąs visiškai su Johnsono mintim ir norįs, kad DB būtų arčiausia su JAV. Deja,

KAI PRIĖJO PRIE BIZNIO REIKALŲ, PAAIŠKĖJO NESUTARIMAI:

JAV prieš prekybą su Kuba, DB — už... Ir susitarimo nėra. Tas pat ir dėl DB susitarimo su SSSR dėl mainų prekybos. Čia Douglas-Home savo argumentus taip dėsto: Rusija pamačiusi, kad žmonijos padalinimas į turtingus ir skurdžius (jo manymu, turtingi Vakarų žmonės ir skurdžiai Rytų, atseit — komunistinių kraštų žmonės) yra labai rizikingas ir nepastovus, nes

SKURDAS VEDA PRIE KARO,

o karas skurdą didina. Home mano, kad Sov. Rosija pradeda suprasti, jog tai negali išeiti jai į sveikatą. nes karą laimi turtingesni.

Kadangi du dideli nesutaria, tai mažesniųjų padėtis darosi labai netikra ir be tvirtes nių pagrindų.

KITOS NAUJIENOS

— Kanada likviduoja oro akrobatus „Golden Hawks' R SFA", ne sjie perbrangūs išlaikyti.

— Australijoje manevrų metu lėktuvnešis perskrodė kovos laivą, kuris nuėjo į dugną su 81 jūrininku.

— Bedarbių Kanadoje sausio mėn. buvo 566,000, t. y. — 75,000 mažiau, negu praėjusių metų sausio mėn.

— Federaliniai papildomi rinkimai Montrelayje laimėti liberalų.

— Dr. W. Heyde, apkaltintas 100,000 proto ligonių nužudymu pagal hitlerininkų planą, Butzbache pasikorė.

— Kennedy nužudymo byla tęsiama. Žudiko Oswaldo žmona pareiškė, kad jos vyras anksčiau šovęs į gubernatorių ir vėliau nušovęs Kennedy, o Oswaldo motina teigia, kad sūnus prezidento nenužudęs. Tyrimas parodęs, kad Ruby, nušovęs Oswaldą, esąs visai sveikas.

— De Gaulle pareiškė spaudai, kad su D Britanija negali ma susitarti dėl bendros rinkos, o su JAV dėl Europos saugumo. Prancūzija pripažinusi Kiniją, nes be jos esą negalima tvarkyti Azijos reikalų. Pietryčių Aziją esą reikia neutralizuoti.

— Tautinė Kinija nutraukė ryšius su Prancūzija ir likvidavo savo atstovybę Paryžiuje.

— Kipre turkų kovos su graikais buvo atsinaujinosios. Užmuata 50, sužeista 100, Anglams pasisekė kovas sustabdyti.

— Longueiloje išdegė visas kvartalas krautuvių.

— Amerikiečių firma Jos. Schlitz Brewing Co. perka alaus daryklos Labatt 35% akcijų.

—Qebeco miesto universiteto Laval studnetai pasisakė prieš karalienės Elzbietos II vizitą Kanadon.

— Šeštasis JAV bandymas tirti Mėnulį, nepasisekė, nes aparatūra neveikė. Bandymams jau išleista 168 mil. dol.

— Toronte atidaroma dramos mokykla, kuri kaštuos apie 3 mil. dol.

— „Mainai" Maskvos su Vašingtonu: JAV vakariniame Berlyne uždaro transliacijas į rytinę Vokietiją, o Rusija pasižada nertukdyti trumpomis ir vidutinėmis bangomis Amerikos Balso.

— New Yorke mirė rašytojas J. Leskaitis, operos solistės Jonuškaitės - Zaunienės vyras.

— Vasario 16-tos šventės proga New Yorke ALTos minėjime kalbėjo dr. B. Matulionis, Clevelande ekon. J. Audėnas.

— Graikijos parlamento rinkimus laimėjo centras su pirm. Papandriu.

KAS NAUJA KANADOJE

ŽADA SUMAŽINTI MOKESČIUS

Federalinis finansų ministeris Gordon keliose vietose kalbėjo apie ekonominius Kanados reikalus ir teigė, kad mokesčiai gyventojams bus sumažinti. Nelabai tuo norima tikėti, nes faktiškai mokes čiai vis didinami. Gordon tačiau teigia,, kad ekonominiai reikalai vystomi ir tas sudarys sąlygas mokesčius sumažinti.

Gordon, remdamasis duomenimis, teigia, kad Kanados pajamos auga: 1959 metais Kanadoj gėrybių pagaminta už 34.9 milijardų dolerių, 1963 m. buvo 42.7 milijardai, o šiais metais iškils iki 44.4 milijardų. Kanados valdžia iš to turėjo pajamų 1959 m. — 4,755 milionų dol., 1963 m. — 5,879 dol. ir šiemet turės 6,192 milionus dol. Bet... išlaidų valdžia turėjo: 1959 m. — 5,364 milionų dol., 1963 m. — 6,570 dol. ir šiais metais— 6,845 mil. dol. Taigi, kaip matome, valdžios išlaidos viršija pajamas, ir iš to susidaro defi citas. Kaip tat galima sumažinti mokesčius?

PASAULINĖ PARODA 1967 METAIS KANADAI KAŠTUOS 167 MILIONUS DOLERIŲ

Generalinis parodos ruošimo komisionierius R. F.Shaw pareiškė, kad Pasaulinės paro dos 1967 metais Montrealyje paruošimas kaštuos 167 milio nus dolerių. Pajamų numato ma gauti 119.6 milionai dolerių. Tai susidarys 47.6 milionai dolerių nuostolių.

Požeminiam traukiniui iki parodos atvesti Montrealis kreipėsi į Ottawą su prašymu finansuoti šią statybą, nes ji skirta parodos reikalui.

Pranešta, kad Pasaulinei parodai bus parūpinta 24,000 vietų pastatyti atvykusiųjų į parodą mašinoms.

Parodos pavilionai kaštuos 34,800,000, keliai ir tiltai į parodą 1,680,000, metro stotis parodai 300,000, vietos paruošimas 1,349,000, greito susisiekimo sistema 16,500,000, amfiteatras — 1,500,000 dol.

KANADA SUTINKA PADĖTI KIPRUI

DB pirm. Douglas - Hume, viešėdamas Ottawoje, kalbino Kanados vyriausybę padėti Kiprui atstatyti taiką. **Kanada sutinka, bet norėtų,** kad tas eitų per Jungtinių Tautų organizaciją. Ir JAV sutinka prisidėti, jeigu panorės Makarios, bet Makarios tą atmeta.

ONTARIO PROVINCIJOS BIUDŽETAS,

kurį paskelbė provincijos fin. min. J. Allan, 1964-i metams suvestas su 104,900,000 dol. nedateklium.

Naujasis biudžetas numato pagerinimus sveikatos ir švietimo reikalams. Biudžeto su balansavimo reikalams pakeliami mokesčiai gazolinui nuo 13 ct. iki 15 ct. už galioną ir dizeliniam kurui taip pat pakelti mokesčiai, kas iš viso duos apie 30 mil. dol. pajamų.

KANADOS MOTERYS SIEKIA DIDESNIŲ TEISIŲ

Kanados moterų teisės yra ribotos įstatymais. Ligšiol moterys neturėjo teisių kooperacijoje. Dabar jų teisės sulygintos su vyrų teisėmis, išskyrus tačiau tuos atvejus, kai bendrieji įstatymai tas teises varžo.

Bet daugely kitų atvejų, ypač — ekonominio pobūdžio, — moterų teisės siaurensės negu vyrų. Dažnu atveju moteris turi gauti vyro patvirtinimą. Žinoma, tai neteisinga. Todėl Kanados moterų tarpe prasidėjo sąjūdis už lygias su vyrais teises.

Quebeco moteris ministerė, Claire Kirkland-Casgrain, į Quebeco parlamentą įnešė įstatymo projektą, vadinamą Bill 16, kuriuo siekiama moterų teises praplėsti ir sulyginti su vyrų teisėmis.

Negalima tokioms moterų pastangoms nepritarti. Moteris turi turėti lygias teises su vyrais.

ŠIE METAI — LIETUVIŲ FONDO SUSTIPRINIMO VAJAUS METAI

Pirmoji 10,000 dol. auka.

Lietuvių Fondas užbaigė 1963 metus su 104,000 dolerių kapitalu ir dabar turi 120,000 dol.

LF vadovybė kviečia visus lietuvius LF vajaus talkon. Su burtomis jėgomis, su pasišventimu ir pasiaukojimu siekime, kad LF šių metų būvyje savo nariais ir kapitalu keliariopai padidėtų ir artėtų prie tokios sumos, kuri galėtų duoti 50—70 tūkstančių kasmetinių palūkanų lietuvių švietimui, mokslui ir kultūrai remti.

Visi vajaus komitetai, kurie jau sudaryti ir veikia, ir tie, kurie bus suorganizuoti, kviečiami savo veiklą išvystyti kuo plačiausiu mastu. Kiekviena lietuviška šeima, verslo įmonė ar įstaiga turi būti LF vajaus komiteto narių aplankyta, išaiškinta jai fondo reikšmė ir paprašyta aukos. Reikėtų paraginti mūsų gausias organizacijas ir lietuvių parapijas, kad ir jos taptų LF nariais.

Jaunas, gabus ir taurus lietuvis finansininkas savanoriškai atsiuntė 10,000 dol. L. Fondui, tuo tapdamas pirmas L. F. didžiųjų aukų pradininkas. Jis pats asmeniškai ir visi LF organizatoriai tikisi, kad tuo bus atidarytos LF durys turtingųjų lietuvių stambioms aukoms. Netik dešimtinės, šimtinės ar tūkstantinės, bet ir didesnės aukos turi plaukti į L. Fondą. Lietuvių Fondas yra visų lietuvių Fondas, tad visi pagal savo išgalę privalome į jį ir įsijungti. **Valdyba.**

Iš Montrealio lietuvių Spaudos baliuje Karalaitės rinkimų. Iš kairės: NL pirm. L. Norvaiša - Girinis, J. Gerhardaitė, Karalaitė Jūratė Sakalaitė, J. Gaurytė ir rinkimų vedėjas A. Pusarauskas. J. Gerhardaitė ir J. Gaurytė Karalaitės princesės.

MONTREALIO IR APYLINKĖS LIETUVIŲ SUSIRINKUSIŲ 1964 M. VASARIO16 D. PLATEAU SALĖJE MONTREALY PAMINĖTI 46-TUOSIUS LIETUVOS RESPUBLIKOS METUS

Rezoliucija

Šiandien visos laisvosios pasaulio tautos įsisąmonino, kad šis šimtmetis yra ne vien tik technikos triumfo, bet taip pat žmogaus išlaisvinimo šimtmetis. Betkokia vergijos forma šiandien kultūringam žmogui nebėra priimtina. Mūsų amžiaus žmogus suprato, kad neapykanta savo broliui negali atnešti nieko kito, kaip tiktai sunaikinimą ilgametės kultūros ri civilizasijos, o gal ir mūsų planetos.

Žmogaus spalva, tikėjimas, kalaba, pasaulėžiūra, politinis įsitikinimas nebegali ir nebeturi būti varžomi. Senosios feodolistinės ir kolonialinės santvarkos greitai nyksta ir užlieja vietą laisvoms valstybėms. Jungtinės Tautos kasmet susilaukia naujų narių ir laisvės sąjūdis nesulaikomai užlieja visą žemės rutulį. Visa tai suprantame mes, lietuviai, beveik dvidešimtį metų išbuvę tremtyje vien dėl to, kad tikėjome savo šalies laisve ir teise gyventi nepriklausomą gyvenimą. Todėl šiandien Montrealio ir apylinkių lietuviai, susirinkę paminėti 46-sius Lietuvos respublikos atstatymo metus, kreipiasi į Jus, prašydami paramos ir pagalbos savajai pavergtai tėvynei.

Mums nesuprantama kodėl Sovietų Sąjunga, būdama minėtų Jungtinių Tautų nariu, nuolat ir nuolat kartojanti savo neapykantą kolonializmui, tebelaiko pavergusi visą eilę nepriklausomų valstybių, jų tarpe ir Lietuvą, naikina ir persekioja tų šalių gyventojus, neduoda jiems jokios galimybės laisvai pasisakyti dėlei savo likimo ir valdymosi formų. Mes negalime suprasti, kodėl laisvosios tautos nenori ar nedrįsta iškelti Jungtinėse Tautose kategoriškai ir be kompromisų sovietinio kolonializmo klausimą ir kodėl nedaroma žygių, kad tam neapsakomam genocidui būtų padarytas galas. Todėl šiandien kreipiamės į Jus prašydami Jungtinėse Tautose iškelti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo klausimą ir demaskuoti brutalų sovietinio kolonializmo faktą.

Nėra ir negali būti dviejų laisvių supratimo šių dienų pasaulyje, jei nenorime būti palaidoti komunistinių quislingų bei vergų pirklių.

CHICAGOS NAUJIENOS

REIKIA KELTI VIEŠU MON OKUPACIJĄ

Dr. D. Krivickas kalbėdamas Čikagoje Jaunimo Centre tema: Vliko veikla praeityje, dabartyje, pavojai ir viltys, apžvelgė VLIKo veiklą nuo jo įsikūrimo 1943 metais. Tada visa tauta gyvai reagavo į jo darbus, siekimus, perspėjimus ir patarimus. Tai buvo vokiečių okupacijos laikai. Pabėgus nuo komunistų, Vokietijoje, VLIKas kaip ir visi lietuviai gyveno viltimi, kad karui baigiantis susidarys sąlygos ir Lietuva nusikračiusi komunistinių okupantų bus laisva. Vokietijai kapituliavus reikėjo budėti ir klebenti amerikonų, anglų bei prancūzų okupacinės valdžios atstovų duris, kal bėti, rašyti memorandumus.

Toliau kalbėdamas Krivickas nurodė realius veikimo planus galimus šių dienų sąlygose. Jis priminė, kad ir dabar Sovietai deda pastangas išgauti iš JAV ir kitų laisvų kraštų savo grobio aneksijos pripažinimą. Kersteno komiteto padarytas Pabaltijo valstybių pagrobimo ir vykdymo genocido tyrinėjimas padėjo, įrodyti, kad Sovietai Lietuvą okupavo panaudodami prievartą ir karinę jėgą. „Didžiojoj politikoj" kiekvienu laikotarpiu atsiranda porgų iškelti Iietuvos nepriklausomybės reikalus. Tas pasitaikančias progas turi išnaudoti VLIKas ir kiti veiksniai. **Reikia kelti viešumon Sovoetinio kolonializmo, tikėjimo persekiojimo ir įvairius kitus klausimus, susietus su padėtimi pavergtoje Lietuvoje, iškeliant laisvinimo problemą.** Šiuo laiku kai Sovietų sąjunga išgyvena didelius ekonominius, o taip pat kultūrinius bei politinius sunkumus, Maskva turi nesusipratimų su Raudonąja Kinija, toji kova Sovietų Sąjungai neina į sveikatą, tad šią situaciją reikia išnaudoti. Apžvelgęs esamą padėtį, tarptautinės politikos vystymąsi, nurodęs naujus kovos kelius, Krivickas baigė savo paskaitą nenustodamas vilčių, kad Lietuvai pavyks išsilaisvinti.

Kovo 8 dieną, sekmadienį, 3:30 po pietų žymiojo pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas, YWCA, 1355 Dorchster W

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:		**Yearly Subscription Rates:**	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Žvilgsnis į dabartinę kartą

VINCO KRĖVĖS VARDO PREMIJOS ĮTEIKIMO IŠKILMINGOSIOS DALIES ATIDARYMO ŽODIS

Alfredas B. Pusarauskas

Montrealio Lietuvių Akademinio sambūrio ir Jury komisijos pirmininkas

Švenčiame lietuviškos knygos šventę — lietuviško žodžio šventę. Galbūt prieš dešimtį metų kai Montrealio Lietuvių Akademinis Sambūris paskyrė pirmąją literatūros premiją, daugeliui nesinorėjo tikėti, kad šis neskaitlingas būrelis, neturįs jokio finansinio užnugario, galės ilgesnį laiką ištesėti tokią sunkią užduotį. Tačiau šis vakaras ir ši penktoji premija, bei jūsų buvimas čia liūdininkais, yra dar vienas įrodymas, kad mūsų tarpe lietuviškas žodis dar ir šiandieną tebėra šventas, ir kad nepaisant nei finansinės rizikos, nei darbuotojų už premiją neskaitlingumo, Vinco Krėvės vardo literatūrinė premija tebėra vienintelis ir nenutrūkęs Kanados lietuvių įnašas į mūsų gimtos kalbos literatūrą.

Nepaslaptis, kad premijos suorganizavimui ir jos sutelkimui reikia daug darbo ir pasiaukojimo, o taip pat daugelio vienokios ar kitokios paramos. Nepaslaptis, tačiau taip pat, kad ir čia, Montrealyje, yra lietuviškų finansinių institucijų, kurios netik, kad įstengia, bet ir turėtų skaityti savo pareiga aktyviau paremti šią vienintelę Kanados lietuvių goržinės literatūros premiją — jei ne finansiškai, tai bent moraliai. Padėka priklauso toms organizacijoms ir tiems pavieniams asmenims, kurie dažnai ir neprašyti ateina į talką.

Tačiau, nukreipkime savo mintis į mūsų epochos žmogų, į atplėštą nuo savo krašto lietuvį, jieškantį šioje gyvenimo kelionėje savęs pažinimo ir prasmės. Galbūt daugiau, negu kitais laikais, mūsų šimtmečio žmogus yra apsuptas nežinios ir netikrovės, apsuptas techninės pažangos ir dvasinių konfliktų; galbūt daugiau, negu kitais laikais, mūsų šimtmejio žmogus jieško nau jų kelių į tiesą, naujų išraiškos formų, naujų dvasinių vertybių save išsakyti, ir tuo pačiu suprasti Absoliutą.

Yra sakoma, kad tautų, ir tuo pačiu žmogaus, būdą veikia aplinkuma. Žmogus, kuris gyvena lygumose dažnai būna sodraus temperamento - - ramus ir flegmatiškas. Jis atsikėlęs rytą gali lengvai ap žvelgti savo kaimynus, patenkinti savo smalsumą matant, kuriame name dega šviesa ir stebėti kitus kasdieniškus įvykius jo aplinkoje.

Tuo tarpu kalnų gyventojas, pasimetęs kalnynų papėdėse, apsuptas neperžiangiamų uolų, nuolat trokšta užkopti į kalno viršūnę, kad nusiramintų, kad apsižvalgytų, pamatytų savo kaimynus... ir tas smalsumo jausmas daro jį temperamentingu ir maištaujančiu.

Lietuvio, palikusio savo gimtą kraštą, būdas ir charakteris, per visus bėgimus, pergyvenimus, karą ir keliones, slapstymąsi, šaltį ir nedatekliius, praradimą viso, kas buvo turėta; viso, kas buvo lietuviška, miela ir artima; viso; kas buvo viltasi ateitim ir netekta—įskiepijo klajūno žmogaus antspalvį — benamio žmogaus buitį.

Nenuostabu, kad ir daugelis iš mūsų šiandieną jaučia ta rytum būtų išrauti kamienai, vaikščiojantys lyg paklydusios vėlės svetimoje žemėje; išrauti kamienai, kurių šaknys yra palikusios giliai įaugusios gimtajame kraste. Nenuostabu, kad mes niekad nepritapsim prie šios svetimos gamtos, šių svetimų papročių ir šių svetimų žmonių. Nenuostabu tad, kad ir Kazys Inčiūra savo tikslioje pranašystėje sako :

„Niekur neišeisi, niekur iš
laukų tų,
Kur dangus toks melsvas,
kaip melsvi linai.
Nors svetur ir auksu
grįsti miestai būtų
Be tėvynės dūmų trokši
tu tenai".

Išsisklaidžiusi po pasaulį, šių dienų lietuvių generacija, jausdama tą nenutrūkstantį ryšį tarp savo tėvų žemės ir savęs; jausdama grožį to lietuviško žodžio, kurį laisvai vartoja jų tėvai ir kuris jiems darosi vis sunkesnis ismokti; jausdama tą kilnią ir skaidžią tėvų ir jų žemės praeitį, taip pat jaučia ir neišvengiama žemišką žmogaus praeinamuma — žmogaus praeinamuma, kuris jau buvo ryškinamas ir Romėnų laikais. Kai romėnų karo vadas grįždavo į Romą, laimėjęs karo mūšį, ir kai žmonių minios, pasitikusios jį prie miesto vartų, garbindavo jo kiekvieną žingsnį, ir kai jis triumfuodamas važinėjo miesto gatvėmis, — į jo karietą buvo įsodinamas vergas; vergas, kuris jam nuolat kartojo: „At mink, kad tu esi tiktai žmogus", o to imperiško miesto gatvėmis kariškiai nešiojo degančius žibintus ir balsu šaukė: „Sic Transit Gloria Mundi". (Taip praeina pasaulio garbė).

Gal būt niekas taip tiksliai nepajuto žmogaus žemiško praeinamumo, galbūt niekas taip naujai ir drąsiai neįvertino mūsų šimtmečio žmogaus buities, galbūt niekas taip nesugebėjo suprasti pasimetusios lietuvių jaunos generacijos — atplėštos nuo tėvų kraš to ir ten vyraujančios lietuviš kos dvasios, kaip kad Algimantas Mackus savo poezijos rinkiny, kurį jis pavadino „Ne ornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai". Lietuvių Akademinio Sambūrio, ir Jury komisijos vardu, sveikinu laureatą Algimantą Mackų lai mėjusį Vinco Krėvės grožinės literatūros premiją už 1961 - 2 metais išleistas knygas, kuris savitu ir nauju žodžiu išsakė mūsų šimtmečio žmogaus dvasią.

Jaunimui skaityti

V. KUDIRKA — VIRŠININKAI

Aš apskrities Dievas! — pasakė garsiai Vakkanalijus Vziatkovičius Kruglodurovas, naujai atvažiavęs į Naupilę Viršininkas, susirinkusiems prisistatyti valdininkams. Pasakė, apsisuko ir išėjo.

Nusistebėjo valdininkai, išvydę tokį keistą ir netikėtą viršininko pasirodymą. Tas nusistebėjimas greit perėjo į nusiminimą. Buvo ko nusiminti. Ką reiškia tie žodžiai: „apskrities Dievas?" Koks jis bus Dievas: ar visa matantis, ar visa imantis? Kaip elgtis patiems ir su tokiu viršininku?

Nors valdininkai nosis nuleidę tylėjo, tačiau jų visų galvose slinko tos pačios mintys. Kada jau paskutinė mintis atliko savo darbą paskutinio valdininko galvoje, pradėjo visi skirstytis namo.

Instinktas dažnai gelbsti žmogų: reikia tik mokėti juo pasinaudoti. Valdininkai, matyt, buvo tokie gudrūs, kad visi iki vieno, nors nebuvo susitarę, atsidūrė pas Dinę rūpesčio prigirdyt.

Ypatingas rūpestis, ypatingai reikėjo gert, ypatingos buvo ir pasekmės. Vienas grįždamas namo, pataikė pas svetimą pačią. Kitas nužengė šalia tilto ir ko neužsimušė. Tre čias pradėjo vaikščioti atbulas, ir užuot pataikęs į namus, atsidūrė už miesto durpinėje: tik antrą dieną rado vargšą vos gyvą, bet jau visai išsipagiriojusį. O tai vis iš nusiminimo.

Viršininko pareiškimas tą pačią dieną pasklido po Naupilę, o rytojaus dieną ir po visą apskritį. Ir visur sėjo nusiminimą.

Veda sktn. inž. J. Bulota.

SKAUTYBĖS KELIU ŽENGIANT TOLIAU

L. S. B. Vyriausio Skautininko žodis.

Trejų metų LSB vadovybės kadencija prabėgo, kaip greitasis traukinys. Praėję metai nusinešė gražiausius, malo niausius išgyvenimus jubilieji nėse stovyklose prie Atlanto, prie Ramiojo vandenyno, pas Raką, Kanadoje, Australijoje, Anglijoje, Vokietijoje ir Graikijos Maratono laukuose vykusioje Pasaulinėje Jamboree. Nusinešė jie ir jūrų skautučių tarpe sukeltą nerimą. Nusinešė jie ir praleistas progas skautauti, skautinti, tobulėti ir tobulinti. Bėgantis laikas užvertė trejų metų laikotarpio skyrių ir prie naujo atversto lapo pastatė naujus asmenis, kad naujais darbais toliau būtų rašoma Sąjungos ir Lietuvių Skautų Brolijos veiklos knyga. Brolijos padėka priklauso buvusiam LSB Vyriausiam Skautininkui, Sąjungos Tarybai ir jos pirmininkui, kad, nežiūrint siaučiančių audrų, Brolija ir Sąjunga buvo išlaikyta tikrajame kelyje.

LSB vadovų suvažiavimui patikėjus man LSB Vyriausiojo Skautininko pareigas, jas perėmiau iš s. Eugenijaus Vilko, drauge su pavaduotoju s. J. Bružinsku, 1963 m. gruodžio mėn. 15 d. Chicagoje. Pareigas perėmiau tikėdamas, kad Lietuvių Skautų Sąjunga yra gražiausia ir geriausia jaunimo organizaciją savo tikslais ir metodais; tikėdamas, kad Lietuvių Skautų Brolija padeda išsilaikyti lietuvybei mūsų jaunimo tarpe, kad padeda ir padės lietuviams berniukams išaugti dorais žmonėmis, sąmoningais lietuviais, naudingais krašto piliečiais; tikėdamas, kad visiems vadovams vieningai ir tvirtai sukibus rankomis ir suartėjus širdimis, šias pareigas įmanoma atlikti dėl gražesnės lietuvių tautos ateities, dėl mūsų pačių geresnio rytojaus. Kiek sėkmingai pasiseks pareigas atlikti, priklausys nuo darbo sąlygų, nuo mūsų tarpusavio susikiausymo, nuo mūsų teisingo tikslų supratimo, nuo mūsų bendruomenės pasitikėjimo, nuo tėvų pritarimo ir paramos, nuo Aukščiausio palaimos.

Brolija yra išsiplėtusi per visą laisvąjį pasaulį, per kelis kontinentus su skirtinga gamta, aplinka, žmonėmis ir gyvenimo būdu. Sėkmingam musų Brolijos tikslų įgyvendinimui svarbu yra gerai pažinti aplinką, panaudoti jos teigiamybes, sukurti lietuviškam skautybės išgyvenimui reikalingas sąlygas ir išlaikyti lietuvišką charakterį. Brolijos uždavinių atlikimui yra reikalingas nuolatinis, ramus, harmoningas darbas, reikalinga tinkama darbo nuotaika. Ko, šiuo metu, Brolija labjausiai reikalinga?

Labjausiai reikalingas lojalumas skautybės ideologijai ir vieningumas Brolijos veiklos išlaikymui. Artimos praeities įvykiai parodė, kad net aukštai iškilusių LSB vadų tarpe pasitaikė klaidingos skautybės interpretacijos. Skautiškos ideologijos vertybių nuvertinimą parodė jūros prilygi nimas Dievo, tėvynės ir artymo sąvokoms, ir net bandymas jūrą įvesti į skautų ideologijos šūkį.

Šie faktai rodo, kad mums reikia geriau pažinti save, giliau suprasti skautybės ideologiją, kuri yra tiek kilni ir plati, kad nebereikalinga jokių priedų. Jos pažinimui, jos praktiškam išgyvenimui permaža yra jaunystės metų.

Bus daugiau.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NARIAMS

įvyksta ateinantį kovo mėnesį, pradedant 1 d. ir baigiant

SLA Seimo nutarimu Pildomosios Tarybos rinkimai turi būti atlikti laike vieno mėnesio. Šiais metais tie rinkimai 31 d.

Prašau gerbiamuosius organizacijos narius gausiai dalyvauti SLA Pildomosios Tarybos rinkimuose, tai yra atsilankyti kovo mėnesį į savo kuopos suisrinkimą ir jame atlikti rinkimų pareigą.

B. Pivaronienė, SLA sekret.

Brangiai mamytei Lietuvoje mirus,

Valdybos narį

KAZIMIERĄ MILERĮ

ir jo šeimą giliai užjaučia,

Hamiltono Apyl. Valdyba.

A. † A.

MYKOLUI ŠEIDŽIUI

mirus Lietuvoje, sūnų

JONĄ ŠEIDĮ

ir artimuosius, nuoširdžiai užjaučia

A. A. Brilvicai.

JONUI ŠEIDŽIUI,

mirus tėveliui,

A. † A.

MYKOLUI ŠEIDŽIUI

Lietuvoje,

nuoširdžią užuojautą reiškia

Aloyzas, Jonas ir Vincas Brilvicai.

A. † A.

MYKOLUI ŠEIDŽIUI

mirus Lietuvoje, skausmo valandoje

JONĄ ŠEIDĮ IR JO ŠEIMĄ

nuoširdžiai užjaučiame

Marija ir Stasys Morkūnai.

JONĄ ŠEIDĮ IR ŠEIMĄ

mirus Lietuvoje jo tėveliui,

MYKOLUI ŠEIDŽIUI,

širdingai užjaučia

Saulė ir Vytenis Radzevičiai.

Lietuvoje mirus

MYKOLUI ŠEIDŽIUI,

JONĄ ŠEIDĮ IR JO ŠEIMĄ

nuoširdžiai užjaučiame

Diana ir Algis Morkūnai.

A. † A.

VIKTORUI NAVICKUI

mirus, mielą LIONĘ su šeima, p. NAVICKIENĘ ir sūnus

giliai užjaučia ir kartu liūdi

Kibirkščių ir Vilgalių šeimos.

Spaudos apžvalga

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" IR „NAUJIENOS"

Kai kas ir kai kada „Naujienas" mėgsta „pamokyti", ir tas „Naujienoms" neiabai patinka. Dėl to jos purtosi, o **kai kada ir apsibara.**

Bet ir „Naujienos" mėgsta kai ką „pamokyti". Kažkodėl jos dažnokai bando vis mokyti „Nepriklausomą Lietuvą". Ką gi, už nemokamas „pamokas" ačiū.

Viena tiktai pastaba: „Nepriklausomai Lietuvai", kai kalbama apie pavergtuosius ir jų tarpe apie Lietuvą, yra lygios vertės visos valstybės, kiek jos tarnauja objektyviai tiesai, todėl ką „Nepriklauso ma Lietuva" laiko netinkamu, neteisingu ar nemoraliu dalyku, apie visus rašo atvirai ir nenutylint negerovių. Neišskiriant ir Kanados vyriausybės. „Naujienos" gi visokiu atveju randa, kad JAV vyriausybės visada elgiasi „OK", ir lygiai gi demokratus, kaip ir respublikonus. Ir pav., Eisenhowerio pasisakymai ir elgsena su Kuba taip pat „OK". (Neįleisime, neįleisime komunistų į Kubą...). Jeigu „Naujienoms" tokia laikysena gera, tegul bus ir taip. Dėl to „Naujienų" „Neprikl. Lietuva" nekritikuoja. „Nepriklausoma Lietuva" tą pasako tiktai todėl, kad „Naujienos" vis bando „Nepriklausomą Lietuvą" mokyti.

ŠACHMATAI

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— Vakarų Vokietijos pirmenybėse pirmą ir antrą vietą pasidalino didmeisteris Unzicker ir meisteris Pfleger. Ketu rių partijų matčas išaiškins nugalėtoją.

— Anglijos pirmenybes vėl laimėjo jaunas meisteris Penrose, surinkęs 8½ taško iš galimų 11. Toliau sekė: N. Littlewood 8 t. Franklin 7½ t., Hindle ir J. E. Littlewood gavę po 7 taškus.

— Belgijos pirmenybes laimėjo Limbos. Toliau sekė Mollekens, van Seters, Schumacher ir Cornelis.

— Ispanijos čempiono titulą laimėjo Medina, pasiekęs 2½ taško daugiau už savo artimiausią konkurentą Saboridо. Žinomas didmeisteris, buvęs šachmatų „Wunderkind" Arutor Pomar, šiame turnyre nedalyvavo.

— Vasario mėn. 23 ir 24 d. Montrealyje viešės garsusis JA Včempionas Robert („Bobby"s Fischer. Sekmadienį, vasario mėn. 23 dieną jis loš simultaną prieš 50 šachmatininkų, o pirmadienį — prieš 10 „ekspertų". Sekmadienį lošimas vyks Sir George Williams universiteto patalpose, 1435 Drummond, o pirmadienį — žydų skaitykloje, Mount Royal ir Esplanade gatvių kampe. Dalyvavimas pirmame simultane kainuos 5 doleriai, o antrame — 15 dolerių. Žiūrovai turės mokėti 1 dolerį.

Reikia manyti, kad lietuviai šachmatininkai nepraleis šios retos progos.

— Sovietų pirmenybių pusfinale Maskvoje gana gerai pasirodė Lietuvos meisteris Vladas Mikėnas, užėmęs aštuntą vietą ir palikdamas po savęs didmeisterius Vasiukovą ir Tolušą.

Rusai, pagrobtos tautos

IR DU GYVENTOJŲ SURAŠYMAI

1959 m. Sovietų Sąjunga įvykdė pirmą gyventojų surašymą po II-jo Pas. karo. Paskutinis prieš šį karą buvo darytas 1939 m. Dabar galima daryti paskirų tautybių prieauglį ar nuosmukį per paskutinius 20 metų.

Kad būtų aiškiau, trumpai pažvelkime, kokios tautų šeimos ir kokios žymesnės tautos Sovietų Sąjungoje gyvena.

1. Indo - europiečiai: slavai (rusai, ukrainiečiai, gudai, lenkai); baltai (lietuviai, latviai); armėnai; germanai (vokiečiai); romanai (moldavai); iranėnai (tadžikai); ir indų giminės čigonai (pastarųjų 1959 m. rasta 32,000 asmenų).

2. Semitai: žydai.

3. Ugro - finai: mardviai, estai, udmurtai, mariai, komiai, karelai, suomiai; Sibire mažos tautelės — kaip chantai, ostiakai ir kt.

4. Tiurkai: totoriai, čuvašai, baškirai; (Kaukaze) azerbaidžianiečiai; karačajai, kumykai, nogajai, balkarai; (Vidurinėje Azijoje) uzbekai, kazakai, turkmenai, kirgizai, narakalpakai; (Sibire) Jakutai, tuvinai, chakasai, onrotai ir kiti.

5. Mongolai: kalmukai; (Sibire) buriatai, tunguzai.

6. Kaukazo tautos: a) pietų Kartvelai (gruzinai, į kuriuos įskaitomos jiems giminingos tautos, kaip laziai, svanai ir kiti); b) Abchazų-Adygejų grupė (abchazai, adygėjai, kabardinai, čerkesai); c) Nachų grupė (čečėnai, ingušai); d) Dagestano tautų grupė (avarai, lezginai, darginai, lakai, tabasaranai ir apie 20 daugiau tautelių).

7) Paleoazijatų grupė Sibire; Čiukčiai, koriakai, nivchai arba giliakai, italmenai, eskimai.

Kaip žinome, visa Sovietų Sąjunga suskirstyta į 15 „pilnateisių respublikų", 17 „autonominių" respublikų" ir keliolika tautinių „autonominių" apygardų.

Pilnateisėse respublikose vietiniai gyventojai dar sudaro (arba bent sudarė jas steigiant) daugumą. Visos šios „respublikos" nuo kinų sienos ligi Suomių įlankos apjuosia lyg kokiu diržu RSFSR—Rusų socialistinę Federalinę Sovietų Respubliką.

Iš 17 autonominių respublikų 13 yra RSFSR. 4 autonominės respublikos priskirtos prie kitų respublikų, nes jos nesusisiekia (nesiriboja) su rusų respublika. Tautinės apygardos, išskyrus rodos, porą, yra taip pat RSFSR.

Keturios autonominės respublikos ir viena tautinė apygarda, karui einant ar po karo buvo panaikintos ir jų gyventojai išblaškyti po visą Sovietų Sąjungą. Jos buvo: Volgos vokiečių A. S. S. R., Kalmukų A. S. S. R., Krimo Totorių A. S. S. R.; Čečėnų - Ingušų A. S. S. R.; Karačajų tautinė Aut. Apygarda.

Prieš keletą metų buvo pranešta, kad jos, esą, vėl atkurtos, išskyrus Krimo Totorių Respubliką, bet kiek ten buvo tiesos, sunku pasakyti.

Nieko negalima pasakyti, išskyrus ką mes jau žinome, dėl estų, latvių, lietuvių ir moldavų prieauglio, kurie buvo užimti karui einant.

Tanu Tuvu, kurie yra prie Mongolijos sienos, buvo prijungta po II-jo Pas. karo. Tuviečiai arba tuvinai turi Taut. Aut. Apygardą. Jų esą apie 100,000 ir jie priklauso tiurkų tautų šeimai.

Dabar galima pažiūrėti kaip Sovietų Sąjungos tautos per paskutinius 20 metų paaugo.

I. Indo - europiečiai.

1. Rusai paaugo 15.7% (99,019,929 — 114,588,000). (Pirmas skaičius rodo 1939 m. tautos dydį, antras — 1959 m.).

2. Ukrainiečiai paaugo 31.74% (28,070,404 — 36,981,000).

3. Gudai paaugo 48.6% (5,267,431 — 7,829,000).

4. Lenkai paaugo 120% (626,905 — 1,380,000).

5. Armėnai paaugo 29.9% (2,151,884 — 2,787,000).

6. Tadžikai paaugo 13.6% (1,228,964 — 1,397,000).

7. Vokiečiai paaugo 13.8% (1,423,534 — 1,626,000).

II. Ugro - finai. (Visi Ugro-finai, išskyrus estus, turi autonomines respublikas arba tautines apygardas ir jie visi randami RSFSR.

1. Mardviai sumažėjo 11.4% (1,451,429 — 1,285,000).

2. Udmurtai paaugo 3,2% (605,673 — 625,000).

3. Mariai paaugo 4.7% (481,261 — 504,000).

4. Komiai paaugo 5,4% (408,725 — 431,000).

5. Karelai sumažėjo 34,2% (252,559 — 167,000).

6. Suomiai sumažėjo 34.9% (143,074 — 93,000).

Sibiro ugro - finų tautelės yra labai mažos ir keletas tūkstančių padidėjimas arba sumažėjimas turi mažą reikšmę, pav. ostiakų 1932 m. buvo 22,306, 1959 m. rasta 19,400.

III. Tiurkai.

1. Totoriai paaugo 15,5% (4,300,335 — 4,969,000).

2. Baškirai paaugo 21.8% **(811,769 — 989,000).**

3. Čuvašai paaugo 7.4% (1,367,930 — 1,470,000).

4. Azerbaidžianiečiai paaugo 28.8% (2,274,805 — 2,929,000).

5. Karačajai paaugo 7.9% (75,139 — 81,000).

Balkarai nei paaugo, nei sumažėjo (viso per 42,000).

7. Uzbekai paaugo 2.1% (4,844,021 — 6,015,000).

8. Karakalpakai (esą Uzbekų respublikoje) sumažėjo 6.6% (185,371—173,000).

9. Kazakai paaugo 15.5% (3,098,764 — 3,581,000).

10. Turkmenai paaugo 23.5% (811,769—1,004,000).

11. Kirgizai paaugo 10.4% (884,306 — 974,000).

12. Jakutai (Sibire) sumažėjo 1.5% (240,809 — 137,000).

IV. Žydai sumažėjo 26.88% (3,020,141 — 2,268,000).

V. Kaukazo tautų grupės.

1. Gruzinai paaugo 19.3% (2,248,566 — 2,692,000).

2. Kabardinai paaugo 24.2% (164,000 — 204,000).

Jie su balkarais sudaro Kabardinų - Balkarų A. S. S. R.

3. Adyzėjai (centras Maikop) sumažėjo 9.5% (87,913 — 80,000).

4. Abchazai (Gruzinų respublikoje) paaugo 10.6% (58,969 — 65,000).

5. Čečėnai sumažėjo 6,2% (467,690 — 419,000).

6. Ingušai paaugo 10.4% (92,074 — 106,000).

7. Dagestano tautų grupės bendrai paaugo 11.3% (857,371 — 945,000).

VI. Mongolai.

1. Kalmukai sumažėjo 20.9% (134,027 — 106,000).

2. Buriatų yra 253,000, bet nėra duomenų iš 1939 m.

VII. Paleoazijatų tautelių grupės:

1. Čiukčiai: 1932 m. buvo 12,332; 1959 rasta 11,700.

2. Koriakai: 1937 m. buvo 5,000; 1959 rasta 6,300.

Kitiems nėra ankstesnių duomenų.

Per 1939 m. surašymą Juodosios jūros pakraščiais dar buvo rasta 285,896 graikų. Neteko girdėti, kiek jų dar buvo likę per 1959 m. surašymą.

Be to, apie 10 milionų ne rusų kilmės asmenų užsirašė rusų kalbą savo gimtąja kalba. Didžiausias procentas užsirašo iš sekančių tautybių:

1. Žydai — 80% (iš 2,268,000 gyv. — 1,814,400 gyv. vartoja vien rusų kalbą);

2. Suomiai — 40% (iš 93,000 gyv. — 37,200).

3. Baškirai — 38.3% (iš 989,000 gyv. — 378,787).

4. Karelai — 28.7% (iš 167,000 gyv. — 47,929).

5. Volgos vokiečiai — 25% (Negalima nieko tiksliai pasakyti apie Volgos vokiečius, nes į 1,626,000 skaičių įeina ir ne Volgos vokiečiai. Prieš jų išblaškymą, rodos buvo tarp 600,000 — 700,000).

6. Mardviai — 22% (iš 1,285,000 gyv. — 282,700).

7. Gudai — 16% (š 7,829,000 gyv. — 1,250,000).

8. Ukrainiečiai — 12% (iš 36,981,000 gyv.—4,437,000).

Iš visų duomenų matyti, kad pilnateisių respublikų tautų prieauglis (išskyrus kirgizų) lygus arba didesnis rusų tautos prieaugliui. Visų autonominių respublikų ir autonominių apgardų, išskyrus kelias išimtis: kaip totorius ir kabardinus, tautos mažėja arba priauga labai mažai. Baškirų prieauglis didelis, bet daugiau trečdalio baškirų kalba vien rusiškai.

Stipriausiai laikosi Kaukazo ir Vid. Azijos tautos. Kaukazijoje jau dominuoja slavai (iš 10,5 milijono gyventojų, kazakų tėra 3,5 miliono), bet kitose respublikose dar vyrauja jantį elementą sudaro vietinės tautos, ukrainiečių ir gudų prieauglį padidino prijungimas ukrainietiškų ir kitokių sričių, bet žymūs jų skaičiai jau surusėję.

Nelabai būtų nuostabu, jei gu politiškai ir tautiškai Kaukazo ir Vid. Azijos tautos pareikalautų tikros nepriklausomybės, jeigu tvirtai įaugę į civilizuotų žmonių sąmonę, labai retai išnaikinamas. **B. R.**

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

1964 M. SPORTINIŲ VARŽYBŲ KALENDORIUS

Gruodžio mėn. mūsų skelbtas 1964 m. ŠALFAS S-gos sportinių varžybų kalendorius yra papildomas bei pakeičiamas.

XIV-jų Žaidynių Krepšinio varžybos — 1964 m. balandžio 4—5 d. Toronte. Vykdo Kanados Sporto apygarda.

XIV-jų Žaidynių Stalo Teniso ir Plaukymo varžybos — 1964 m. balandžio 11—12 d. Detroite. Vykdo — Detroito LSK Kovas.

1964 m. Š. Amerikos Pabaltiečių olimpinių žaidimų I-sis ratas — krepšinis, tinklinis ir stalo tenisas — 1964 m. gegužės 9 — 10 d. Clevelande. Rengia latviai. Varžybos atkeltos iš gegužės 2—3 d. estų paegidavimu.

1964 m. Š. Amerikos Pabaltiečių olimpiniai žaidimai — II-sis ratas — lengvoji atletika, plaukymas, lauko tenisas ir futbolas (socer) — 1964 m. birželio 27—28 d. Clevelande. Rengia lietuviai — FASK-tas, talkininkaujant Clevelando LSK Žaibui.

Tradicinės Dariaus ir Girėno 31 metų žuvimo sukakčiai paminėti varžybos — 1964 m. liepos 18 — 19 d. Clevelande. Vykdo — Clevelando LSK Žaibas.

XIV-jų Žaidynių Lengvosios atletikos ir Lauko teniso varžybos — 1964 m. rugsėjo 12—13 d. Čikagoje. Rengia Vid. Vakarų Sporto Apygarda.

Toronto estų sporto klubas Kalev planuoja 1964 m. pabaltiečių slidinėjimo Cross-country pirmenybes vasario mėn. pabaigoje ar kovo pradžioje Toronto apylinkėse. Kartu būtų vykdomos ir lietuvių pirmenybės.

XIV-jų Žaidynių tinklinio varžybos nuspręsta vykdyti Vid. Vakarų Sporto Apygardos pirmenybių rėmuose, Chicagoje. Data šiuo metu dar nenustatyta.

XIV-jų Žaidynių futbolo varžybų reikalu vykdomi pasitarimai su šiuo metu vieninteliais futbolą kultivuojančiais klubais — New Yorko LAK ir Chicagos LFK Lituanica.

Individualinės Š. Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybės, turėjusios įvykti 1963 m. lapkričio 28—30 d. Clevelande, buvo atidėtos ir yra planuojamos vykdyti Toronte. Data dar nenustatyta.

Komandinės Š. Amerikos lietuvių lauko teniso pirmenybės, dėl Ohio Lietuvių Gydytojų Dr-jos Pereinamosios Taurės; data ir vieta dar nenustatyta.

Atsiradus susidomėjimui šaudymo sportu, šią vasarą planuojama surengti pirmąsias šaudymo pirmenybes.

Varžybų kalendoriaus papildymai bus skelbiami.

FASK-tas.

XIV-JŲ SPORTINIŲ ŽAIDYNIŲ KREPŠINIO VARŽYBOS.

Papildydami mūsų ankstyvesnius pranešimus, skelbiame, kad XIV-jų Š. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių Krepšinio varžybos įvyks 1964 m. balandžio 4—5 d. Toronto. Ont.

FASK-to pavedimu, varžybas vykdo Kanados Sporto Apygarda, talkininkaujant Toronto LSK Vyčiai ir Toronto PPSK Aušrai.

Krepšinio varžybos bus vykdomos šiose klasėse: vyrų, moterų, jaunių A, jaunių B ir mergaičių A.

Jaunių ir mergaičių A klasei priklauso nevyresni kaip 1945 m. gimimo.

Jaunių B klasei priklauso nevyresni kaip 1948 m. gimi-

Nukelta į 6-tą psl.

PR. ALŠĖNAS

Duona

LIETUVIŲ LIAUDIES PAPROČIUOSE

Iš senų senovės lietuvių papročiuose taip jau giliai įaugusi, tiesiog įsišaknijusi, pagarba duonai, kaip nėra gal nė vienoj kitoj tautoj.

Lietuvoj pvz. niekad ir niekur nebuvo galima užtikti tokių vaizdų, kaip čia, Šiaurės Amerikos žemyne — JAV-bėse, Kanadoj, kur, galima sakyti, pilnos atmatų dėžės (garbage cans) įvairaus maisto ir duonos. Lietuvos gyventojai, nežiūrint ar jie turtingi, ar vargšai — duonai skyrė tokią didelę pagarbą, kad niekad, o niekad jos nemesdavo į atmatų dėžes. Likusį nuo valgymo duonos gabalą, nežiūrint, kur lietuvis valgytų, pasiimdavo su savim ir parsinešdavo į namus, kad kitą kartą jį suvalgytų, arba pamaitintų gyvulius — šunį, katę, arklį ar palesintų paukščius — vištas, žąsis arba ir laukinius paukštelius, kurie jieškodavo maisto sodybose.

Per atsitiktinumą nukritusią ant žemės duonos riekę ar gabalą, lietuvis pagarbiai pakelia ir pabučiuoja, tarytum gyvą daiktą, lyg atsiprašydamas.

Lietuviai visą laiką tvirtai ir, tiesiog šventai buvo įsisąmoninę, jog duonai — reikia skirti ypatingą pagarbą, o, be to, ją reikia ir uždirbti, nes, anot liaudiškos patarlės: ,,Duona verkia tinginio valgoma". Arba kita patarlė, nusakanti duonos, kaip maisto, žmogui reikalingumą: ,,Alkanam ir juoda duona skani".

Senovėje Perkūnui, aukščiausiajam dievui, lietuviai kūreno šventąją ugnį, žemės dievaitei Žemynai — aukodavo grūdus, javų varpas ar duoną. Gyvų aukų, kaip kitos tautos, (jos aukodavo net gyvus žmones), lietuviai neaukodavo. Tai rodo, kad žiaurumas lietuvių tautos dvasiai buvo ir yra svetimas.[1])

Nuotakos motina grįžtančius jaunavedžius pasitinka prie durų su duona ir druska. Gi atvažiavus jauniesiems į jaunojo namus, jaunuosius pasitinka su duona ir druska jaunojo motina, vadinama anyta.

Duona ir kitoki valgomi daiktai Visų Šventų dieną dalinami elgetoms, sėdintiems prie bažnyčios, kad jie melstųsi už mirusiųjų artimųjų sielas.

Lietuvis artojas pirmoje vagoje kartais apardavo duonos gabalą ar ir visą kepalą — tai auka motinai Žemei, analoginis veiksmas, kad derlingi metai būtų ir duonos netruktų (Žagarė, Merkinė, Leipalingis).

Kartais vagoje padėtą duoną ir druską artojas paskum išsiima ir suvalgo (Liškiava). Apie tokį ritualinį duonos su druska valgymą, o taip pat arklių maitinimą pirmojo arimo metu, be aparimo vagoje, turime duomenų iš daugelio Lietuvos veitų. Pvz. šeimininkas įduoda bernui duonos ir sako: ,,Išvaręs vagą, valgyk pats ir duok arkliams", — Tai reiškia, kad bus laimingas artojas, arklys ir dirva. (Vabalninkas).

Tada arkliai greitai nepavargsta, jaučiai geriau tempia arklą, javai taip gerai uždera, kad būna užtektinai šeimynai duonos ir gyvuliams pašaro. Kartais tokios duonos gabalą artojas parsineša namo ir padalina šeimynai, kad duonos niekad netruktų (Liškiava). Vakare toji duona išdalinama ir gyvuliams (Obeliai).

Žmonės pirmą kartą išleisdami gyvulius į ganyklą, duodavo jiems duonos su druska (Onuškis), arkliams duoda duonos, kad jiems stiprybės nepritruktų (Klaipėda). Arba įdeda piemeniui į lauką riekelę duonos, kurioj yra išpjauta duobelė ir ten įberta druskos; vakare toji duona vėl parnešama į namus ir išdalinama gyvuliams, kad jie rastų savo namus (Obeliai). Duona ir druska visur dažnai yra vartojama burtams, kaip apsaugos priemonė nuo įvairių blogybių.[2])

Sėjos metu pvz., tarp kitų maldelių, kalbama ir tokia: ,,Duok Dieve, kad užderėtų man ir kitiems, duoną valgantiems". (Pašilė).

Netgi mirties atvejais — duona neužmirštama. Mirus ūkininkui prie jo galvos dėdavo kepalą duonos; paskiau ją išimdavo ir palaidojus — tą duoną išdalindavo elgetoms (Deltuva). Apie Naujamiestį dėdavę numirėliui po galva duonos griežinį, bet kodėl taip darydavę, jau nemoka paaiškinti. Paslaptį atskleidžia ši žinia: Kupiškio apylinkėje prieš išlydėjimą apnešdavo kupiną valgių dubenį aplink pašarvotą numirėlį, o paskui tuo maistu vaišindavo susirinkusius išlydėti — tai darydavo, kad numirėlis tų namų dalios neišsineštų.[3])

Kaime sakoma, kad jeigu krosnyje kepąs duonos kepalas suskyla arba suaižėja pluta, arba prariekus randama pluta atsiskyrus nuo minkštimo, arba minkštimas viduje sutrūkinėjęs, tai kam nors iš tos šeimos reikės atsiskirti — mirti. Tada sakoma: ,,Duona skiriasi, reiks ir mums kuriam skirtis", arba: ,,Jei duona skiriasi, tai iš namų kas išsiskirs". . .[4])

Kaip lietuvių, taip ir daugelio kitų kraštų liaudyje kiekviena šeima stengėsi pati sau keptis duoną. Visi kepimo veiksmai — buvo atliekami rankiniu būdu. Vartojamas dvifazinis tešlos paruošimo būdas: užmaišymas ir atminkymas. Mielių vietoje dažnai vartojamas raugas (prarūgusi praėjusio kepimo tešla). Tokiame rauge būna įvairių laukinių mikroorganizmų, bet rūgščiai duonoje — jie paprastai nepakenkia.

Moderniškose kepyklose, Vakarų pasaulyje, kaip ir buvusioj Kauno ,,Paramoj", žmogaus ranka nepaliečia nei miltų, nei tešlos, nei duonos. Visi veiksmai atliekami mašinomis.

Duonai minkyti mašinas turėję jau romėnai, bet viduramžiais jos buvusios užmirštos (taip, kaip ir mūsų liaudis — kaimas jomis nė nesidomėjo). Tik nuo XIX a. vidurio duonos kepimas vėl pradėta mechanizuoti.[5])

Duonos atsiradimo pradžia — nukelta į labai tolimus laikus, netgi 2—3000 metų pr. Kr. Nuo tada ji buvusi žinoma Kinijoj, Egipte.

Kilmės atžvilgiu seniausia duona laikytina paprasta ir nerauginta miltų tyrė, kuri pradžioje galėjusi būti valgoma nekepta ir nevirta. Kiek vėliau tokia duonos tyrė buvo pradėta kepti žarijose, ant įkaitintų akmenų arba tiesiog ant akmenų ugniakuro atokaitoje.

Lietuvoje tyrinės duonos likučiu tenka laikyti šuštinius, kurie buvo daromi iš šutintų avižų miltų, apvelgus juos tik grynu vandeniu. Tokia sausa minklė pasniko dienomis buvo valgoma XIX a. gale dar visoje Lietuvoje. Tolimesnė tyrinės duonos lytis pas mus yra raguoliai, kurie iki paskutinių dienų buvo kepami iš neraugintos (dažniausiai miežinės) tyrės. Taip pat raguolinės duonos atskylomis tenka laikyti ir skrylius, sklindžius ir kitus tešlainius, kepamus iš neraugintos tyrės ar tešlos.[6])

Raugintos duonos tėvyne laikomas Egiptas. Raugintoji duona ir pas mus, Lietuvoje, yra turėjusi savo evoliuciją — kitėjimą, gerėjimą ligi duonos šių dienų prasme. Nuo rūkštuolių, pločinių, paplotėlių — iki šiandieninės duonos, nors šalia juodos kasdieninės duonos — ir šiandien dar tebeegzistuoja ,,lengvesnio" pobūdžio kepiniai: paplotėliai, ragaišis, pyragas ir kit.

Baudžiavos ir badmečių laikais Lietuvoje kepta vadinamoji bėralinė, pelinė, vidurinė arba šliaukytinė duona. Tai duona iš nevėtytų grūdų arba grūdų — su įvairiusiomis priemaišomis — miško samanomis, įvairiais uogenojais ir kit.

Visiškai gryną, be jokių priemaišų duoną visuotinai Lietuvos kaime pradėjo kepti tik po 1866—1868 badmečio. Pradžioje duonai rugius maldavo tik namuose, rankinėmis girnomis. Prieš duonos molę (malimą) girnas naujai išplakdavo, kiek galint suleisdavo, kad tik miltai būtų smulkesni. Vietomis maldavo skirtingus miltus įmaišui ir minkalui. Įmaišui vartojo rupesnius miltus, minkalui smulkius miltus.

Malūnuose duonai miltus Lietuvoje visuotinai pradėjo malti tik po 1918 m. (I pas. karo metu vokiečiai surinko namines girnas, kad žmonės nenaudotų grūdų savo maistui, o jiems rekvizicijas atiduotų, be to, pokario metu — ir malūnų daugiau atsirado).

Toliau — truputėlis iš kepimo procedūros. Duoną, įmaišius, duonkepę uždengia jai skirtu audeklu arba iš šiaudų pintu dangčiu, užkloja kailiniais ar pagalvėmis ir palieka rūgti. Duonai rūgstant (žmonių žodžiais — ,,gyvenant", ,,šnekant"), šeimininkė kartkartėmis paragauna tešlą; jei duona persparčiai rūgsta, ji nudengiama, nes, esą, duona galinti apšokti, būtent, gauti gaižios rūgšties. Jei paraugta duona persilpnai rūgsta, ji šilčiau užklojama ar įkeliama į lovą, padedama ant krosnies ir pan.

Prieš minkymą moteris peržegnoja duoną, o pati gerai nusiplauna rankas. Beminkant tyrei sutirštėjus, ji toliau maigoma kumščiais, laikas nuo laiko jos gabalus iš pakraščių suverčiant į patį dounkepės vidurį. Jei moteris stipri, ji paprastai rankų nevilgo ir duoną stengiasi kiečiau užminkyti, kad kepalai nekeistų pavidalo. Baigus minkyti, vandenį, kuriame minkytoja minkė ar plovė rankas, atiduoda mėgiamiausiai karvei, nes ji duosianti daugiau pieno.

Duonos kepimas lietuvių moterų tarpe — būdavo tarytum jų gyvenimo dalis.

Atimti iš jų duonos kepimą, atrodė, atimti jų gyvenimo dalį. Nepriklausomoj Lietuvoj ir, netgi, carų priespaudos laikais — niekas to padaryti ir nesikėsino. Laisvoj Lietuvoj nors buvo įsteigta moderni duonos kepykla ,,Parama" Kaune, o taip pat — ,,Paramos" skyriai arba kitos mažesnės kepyklos apskričių miestuose ir mažuose miesteliuose, tačiau kaimai — tebekepė patys juodą, kvepiančią ruginę duonelę, taip, kad net kaimų aplinkumo oras prisitvinkydavo tuo maloniu kvapu. Bet vis dėl to atsirado tokie, kurie iš mūsų kaimo šemiininkių duonos kepimą atėmė. Kas jie? — O gi aukštesnės rūšies baudžiavos nešėjai, negu rusų carų laikais — bolševikai. Dabar, sukolchozintoj Lietuvoj, nėra jokios nuosavybės, nebėra grūdų ,nebėra ir duonos kepimo. . .

Žmonės eina į krautuves pirktis duonos, dažnai tinkamai neiškepusios, vandeningos ir iš viso — jeigu dar turi už ką duonos nusipirkti.

Toks nūdienis sukolchozintos, suelgetintos Lietuvos gyvenimas. . . **Pr. Alšėnas.**

Literatūra:
1. D. Velička, Lietuvių literatūra, I t., 381 psl.
2. Dr. J. Balys, Lietuvių tautosakos skaitymai — Papročiai, 141, 146 psl.
3. Ibid 151, 172 psl.
4. Ibid 178 psl.
5. Liet. Enciklopedija, V t., 246, 247 psl.
6. Ibid 248 psl.

Pastaba: Šis straipsnis, tai autoriaus studijų Ped. Lituanistikos Institute vienas iš rašomųjų darbų Liet. literatūros.

KULTŪRINĖ KRONIKA

FORTEPIJONO PROFESORIUS

Klevelando konservatorijoje, piano virtuozas, Andrius Kuprevičius po Velykų išvyks koncertuoti į Europą. Tat su naująją savo koncertų programa jis pirma pasirodys Montrealio lietuviams, nes jo koncertas įvyks kovo 8 dieną, sekmadienį, 3.30 val. po pietų YWCA salėje, kurią lietuviai ir kiti pabaltiečiai gerai žino iš birželio išvežimų minėjimo, esančioje 1355 Dorchester Blvd. West. Koncertas žada būti labai įdomus.

ČIKAGOJE DAUG DAILĖS PARODŲ

Šiemet jau įvyko 2 parodos Čiurlionio galerijoje ir numatytos dar šios parodos: kovo mėnesį bus religinio meno paroda, kurioje dalyvaus 40 dailininkų; 1863 metų sukilimui paminėti parodoje dalyvaus daug dailininkų. Užplanuotos dar šios parodos: B. Murino, S. Čipkuvienės, Petravičiaus, Bukausko, Dargio, Pakštienės, Vaitiekūno, Mieliulio ir kitų. Detroite V. Petravičiaus ir J. Pautieniaus, Clevelande Žoromskio. Bendrai, šie metai numatomi kaip gausūs meno parodomis.

Valeškos dailės studijos paroda paskirta St. Mary's kolegijoje Notre Dame, Indiano je.

KUNIGAS SOLO SMUIKININKAS

Be balso solisto kun. K. Balčio, solo koncertuoja ir kun. V. L. Valkavičius. Jis koncertavo drauge su smuikininku ir pianistu Vasyliūnais. Koncertas buvo skirtas barokinei muzikai.

LIETUVIŲ JAUNIMAS TAUTYBIŲ FOLKLORO ŠVENTĖJE

Sausio 19 d. Vokietijoje, Leutershauseno vietovėje įvykusioje folkloro šventėje, pavadintoje „Gimtinė Europa", šalia 13 įvairių tautybių bei buv. vokiečių sričių atstovų, pasirodė ir Vasairo 16 Gimnazijos jaunimas — E. Tamošaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Kaip papras tai, ir šį kartą lietuvių šokėjai padarė didelį įspūdį ir pagal spaudą, jų pasirodymas (šalia ispanų, italų, prancūzų, švedų ir kt.) buvęs pavykusia gimtosios žemės papročių demonstracija. Sausio 22 d. pasirodė ilgas šventės aprašymas Heidelbergo dienrašty „Rhein - Neckar Zeitung"— čia pirmoje eilėje iškeltas ispanų ir lietuvių pasirodytas (Jie gavo ir dovanų). Tautinių dainų ir šokių šventę minėjo, vėl plačiau paliesdamas lietuvius, Manheimo dienraštis „Allgemeine Zeitung" ir kt .spauda. E.

MIRĖ AGRONOMAS MATAS KRIKŠČIŪNAS

Matas Krikščiūnas, vienas iš žinomųjų brolių Krikščiūnų šeimos, Čikagoje mirė vasario 7 d. Jo broliai, geodezininkas Antanas, buv. puikininkas, kitas brolis agronomas, dr. Jurgis, buvęs profesorius ir ministeris, mirė prieš kelius metus, o ketvirtas brolis, Juozas, teisininkas, mirė badu Sibire. Krikščiūnų šeima garsi, kaip ir Biržiškų šeima. Tačiau abi jos jau nuėjo amžiny bėn, palikdamos negausių palikuonių.

Matas Krikščiūnas turėjo astronomo specialybę, bet visą gyvenimą buvo mokytojas, arba dirbo tos srities darbą: gimnazijose, švietimo ministerijoje, pedagoginiame institute ir t. t. Vienur jis buvo mokytojas, kitur jis buvo direktorius, trečiur inspektorius, departamento direktorius, bet visur švietimo srities darbuotojas. Taip dirbo ir pasitraukęs iš Lietuvos, taip ir atsidūręs Amerikoje.

Matas Krikščiūnas — kultūrininkas patriotas, nukentėjęs nuo rusų caro okupacijos, nukentėjęs ir nuo rusų diktatūros okupacijos. Buvo išmestas iš gimnazijos, kalintas ir atsidūrė tremty.

Matas Krikščiūnas — tikras kultūrininkas, paskyręs .m visą gyvenimą. Jis ir mokykloje, jis ir spaudoje, jis ir spaudos leidėjas bei organizatorius, daugiausia vis dėlto mokyklos tikslams.

M. Krikščiūnas buvo gimęs 1886 m. gruodžio 31 d. Ašmintos kaime, Prienų val., Marijampolės apskrities. Gimnaziją baigė eksternu Marijampolėje, universitetą Petrapilyje, fizikos - matematikos fakulteto astronomijos specialybe.

A. RANNITAS LIUDIJO APIE PABALTIJĮ

Šiomis dienomis JAV Kongrese vyksta Užsienio reikalų komisijos Europos pakomisijo apklausinėjimai liečią- padėtį Sovietų Rusijos užimtuose kraštuose. Nušviesti padėtį literatūroje ir mene Pabaltijo kraštuose, buvo iškviestas Yale universiteto profesorius, gerai pažįstamas kultūriniams lietuvių sluogsniams, Aleksis Rannitas.

DAILININKUI VIKTORUI VIZGIRDAI 60 METŲ

Dailininkas Viktoras Vizgirda, gyvenąs Bostone, Mass., sulaukė 60 metų amžiaus ir 40 metų dailės darbo. Ta proga dailininko garbei buvo suruoštas parengimas, kurio centre buvo sukaktuvininko kolegos, dail. V. K. Jonyno paskaita, būdinanti sukaktuvinniką ir jo darbus.

PERSIORGANIZUOJA LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGA

Dabar daromi rinkimai į Žurnalistų centro valdomuosius organus.

Rinkimai į Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdomuosius organus 1964—1966 metų kadencijai pradėti vykdyti.

Sąjungos centro valdyba, kontrolės komisija ir garbės teismas renkami visuotiniu L. Ž. s-gos narių pasisakymu, kuris daromas korespondenciniu būdu.

Minėti centro organai renkami dviems metams sekančios sudėties:

a) Centro valdyba iš 5 narių ir 2 kandidatų,

b) Kontrolės komisija iš 3 nari ųir 2 kandidatų,

c) Garbės teismas iš 3 narių ir 2 kandidatų.

Balsavimo lapelis su padarytais prie kandidatų pavardžių atžymėjimais, įdedamas į atskirą voką, kuris užklijuojamas ir ant kurio nieko daugiau nerašoma. Šis vokas su balsavimo lapeliu, įdedamas į kitą voką, ant kurio užrašomas balsuotojo vardas, pavardė ir pilnas adresas, ir pasiunčiamas LŽ s-gos Rinkimų komisijos pirmininko adresu:

Mr. Algirdas Pužauskas, 4404 S. Rockwell St., Chicago 32, Ill. Tel. VI 7-4425.

Balsavimo lapelį rinkimų komisijai reikia išsiųsti tokiu apskaičiavimu, kad jisai būtų gautas ne vėliau, kaip 1964 m. kovo 15 d. Skundų įteikimo laikas — kovo 22 d.

Rinkimų komisija gavusi laišką, tuojau atžymi LŽ s-gos rinkikų sąrašuose, gavimo datą, ir nepraplėštą voką įdeda į bylą.

Rinkimų komisija maloniai prašo visus kolegas žurnalistus atlikti balsavimo pareigą ir nesivėlinti išsiųsti balsavimo lapelius.

Pastabos: Susitarta, kad LŽ s-gos CV būtų Chicagoje, Kontrolės komisija — Detroite, Mich., ir Garbės teismas — Los Angeles, Calif, USA.

Remiantis įstatais, šį kartą turi teisę balsuoti visi LŽ s-gos nariai, kurie buvo registruoti 1952 m., atkuriant ją tremtyje, JAV, ir visi naujai įsteigtų skyrių nariai, pagal prisiųstus rinkimų komisijai narių sąrašus.

Rinkimų Komisija.

Kandidatai į LŽ s-gos Centro valdybą:

Kun. Vytautas Bagdonavičius, MIC, Balys Brazdžionis, Juozas Bertulis, Anatolijus Čepulis, Antanas Gintneris, Zuzana Juškevičienė, Vytautas Kasniūnas, Vladas Mingėla, Vytautas Račkauskas, Pranas Šulas, Pranas Turūta, Vincas Žemaitis.

Kandidatai į LŽ s-gos Kontrolės komisiją:

Stasys Garliauskas, Vytautas Kutkus, Alfonsas Nakas, Marija Sims, Stasys Sližys, Vladas Pauža, Alfonsas Žiedas.

Kandidatai į LŽ s-gos Garbės teismą:

Juozas Audrius, Ignas Medziukas, Tadas Mickus, Stasys J. Paltus, Pranas V. Raulinaitis, Antanas F. Skirius, Juozsa Tininis.

PASKIRTOS PREMIJOS VASARIO 16 GIMN. MOKSLEIVIAMS

„Mūsų Sparnų" žurnalas paskelbė straipsnių konkursą Vasario 16 Gimnazijos mokiniams evangelikams. Geriausieji straipsniai- spausdinami žurnale. Pirmąsias tris pinigines premijas laimėjo: 9 kl. mokinys Petras Vaitiekūnas (25 dol.), antrąją premiją — 6 kl. mokinė Asta Glemžaitė (15 dol.), antrąją premiją — 8 kl. mokinys Arturas Hermanas ($20) ir trečiąją premiją 6 kl. apdovanoti dar du mokiniai: R. Francas, 5 kl. ir Aneliza Alisaitė, 9 kl. mokinė. E.

STUDIJĄ APIE KANKLES

parašė pernai miręs suomių kalbininkas prof. E. Niemi-

Alan Mlilar, Maggie Morris ir Allan Manings „Flhshback'' programoje matomi TV kas sekmadienis.

TRĖJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

RECENZIJA

Apie įžymios italų dainininkės Adelinos Pati koncertą laikraštyje buvo išspausdinta tokia recenzija:

„Vakar operos teatre dainavo didžiausioji pasaulyje, žymioji, nepakartojamoji, mylimiausioji, puikioji dainininkė Pati. Nėra žodžių, kurie išreikštų mane apėmusį jausmą, todėl aš prašau skaityto jus čia parašytas eilutes perskaityti ne mažiau kaip tris kartus".

nen, kuris lygina suomių „kantele", latvių „kuokles" ir lietuvių „kankles". Kalbėdamas apie kankles, Eino Niemi nen paliečia ir kitus pabaltiečių lyginamosios kalbos klausimus.

LIETUVOJE IŠLEISTOS KNYGOS

F. Dostojevskio „Užrašai iš mirusiųjų namo", G. Vladimovo „Didžioji rūda", V. Bykovo „Trečioji raketa", Tchano Tinio „Jūros puta", A. Agranovskio „Įvairi drąsa", B. Polevojaus „Mūsų Leninas", Silvijos Bontanti „Saulės skersgatvis".

Kaip matome, Lietuvoje daugiausia „vyresniojo brolio" vyrauja literatūra.

DAUG APIE MONTREALIO LIETUVIUS

„Žvaigždėje" rašo b. Aušros Vartų klebonas T. dr. J. Kubilius. I-me š. m. n-ryje buvo įdėta aprašymo įžanga. 2-me nr-yje eina aprašymo tęsinys, kuriame minimi ir aptarimai Montrealio lietuvių įvykiai. Aprašymą palydi gausios fotografijos. Aprašymas dar nebaigtas ir jo tęsinys bus sekančiame numeryje.

Plačiai aprašyta ir Maspeth bažnyčia, kurią statė prel. J. Bakūnas.

„DEKADENTIŠKAS POETAS BANDĖ PABĖGTI LĖKTUVU"

Leningrado laikraščiai paskelbė, kad vienas „dekadentiškas poetas", susiradęs panašų draugą, mėgino pavogti lėktuvą ir juo pabėgti iš Sovietų S-gos. Tai esąs 26-metis Josif Brodskij, kuris gyvenęs Leningrade, bet pabėgti bandęs iš Samarkando, Uzbekijoje, Kaip skelbiama, pabėgimas būtų pavykęs, jeigu lėktuve būtų buvę benzino.

Sovietinė spauda paskelbė, kad išdavimu apkaltintas poetas savo eilėse skleidęs „fašistines mintis apie asmens laisvę ir pesimizmo dvasią".

VILKIŠKA TEORIJA

Mičigano universiteto profesorius Beitsas suabejojo Darvino žmogaus kilmės teorija. Šis mokslininkas mano, kad žmonės žymiai panašesni į vilkus, negu į bezdžiones. Betisas pateikia savo stebėjimų duomenis. Jis tvirtina, kad vilkas, kaip ir žmogus, daugiausia minta gyvulinių maistu, o bezdžionės — tiktai vegetariniu. Visi „šeimyniniai rūpesčiai gula ant bezdžionių - patelių pečių, o vilkas atlieka tokį vaidmenį, kaip ir tėvas žmonių šeimoje. Žmonės, kaip ir vilkai, jungiasi į kolektyvus. Pirmieji pasirenka klubus, antrieji — bandas.

PIRKSIU NEDIDELĮ VULKANĄ

Amerikiečių laikraštinių reklamų, skelbimų apie vedybas ir pardavimus tarpe nesenia pasirodė ne visai įprasta žinutė. Viena chemijos firmų paskelbė savo pageidavimą pirkti... vulkaną. Pirkėjas— absorbacinių medžiagų fabrikantas — nori kaip žaliavą savo produkcijai panaudoti vulkaninius pelenus. Svarbiausia firmos iškelta sąlyga — vulkanas turi būti vakarų pusrutulyje.

Pirkėjui pasipylė laiškai. Meksika, Peru ir kitos šalys pasiūlė parduoti savo vulkanus.

KĄ PASĖSI TĄ IR PJAUSI

Amerikiečių tapytojas ir grafikas Džeimsas Vistleris ir pagarsėjęs anglų gydytojas Makenzis buvo geri draugai.

Vieną priešpietį tarnas atnešė gydytojui tokį Vistlerio laiškelį:

— Tučtuojau atvyk. Sunki liga. Labai skubu.

Makenzis palikęs daugybę pacientų, nuskubėjo pas draugą. Vistlerį jis rado puikiausioje nuotaikoje, besidarbuojantį prie molberto.

Mano šuo susirgo, — ramiai paaiškino Vistleris.

Gydytojas suvaldė įniršį ir ramiai apžiūrėjo šunį, paskui vėl sugrįžo pas savo pacientus.

Po kelių dienų Vistleris gavo iš Makenzio laiškutį, kuriame gydytojas rašė turįs jam labai skubų darbą.

Nedelsiant Vistleris atvyko pas draugą. Makenzis sutiko jį tokiais žodžiais:

— Nudažyk mano daržo tvorą. Darbas skubus, nes rytoj gali lyti.

A. BALTRŪNAS ROMANAS

Tu mane šauki

16.

Dar niekados Elė nesijautė tokia vieniša ir bejėgė. Ji tik dabar su nuostaba ir skausmu sovokė, jog nieko artimo, išskyrus vyrą ir vaikus, neturi. Motina? Ji toli, nuošalaus rajono centre, pas Elės seserį. Retkarčiais pasikeičia laiškais. Dažniausiai už ją rašo sesuo. Tai ir viskas. Draugės? Nėra jų. Yra tik daugiau ar mažiau pažįstami žmonės. Vaikai... Ką jai gali padėti tos mažytės, sugebančios nebent pačios paimti. Ir meilę, ir rūpinimąsi, ir globą... Paulius? Jis dabar buvo mažiausiai linkęs ją suprasti. Suprasti — tai reikštų atsisakyti to, kas tapo visų nesusipratimų priežastimi.

s Elė permąstė pastarųjų savaičių įvykius. Anksčiau ji nekreipė dėmesio, jeigu Paulius vėlokai grįždavo į namus. Pasitarimai, posėdžiai. Dabar tie lakoniški paaiškinimai įgavo visiškai kitą prasmę. Elė nenorėjo žinoti, kaip toli nuėjo jo ir Norkutės santykiai. Ir kuo jie baigsis. Ji buvo per daug įžeista, kaip niekad gyvenime. Apkvailinta ir apvogta.

Kaip gyventi toliau? Kaip pasielgti?

Štai Paulius sviedė apie savo „teisę susitikinėti su žmonėmis" ir bent formaliai jaučiasi teisus. O kokios gi j o s teisės? Kur tos teisės?

Namai. Virtuvė. Eilė prie prekystalio... Teisė visą mielą dienelę triūsti apie puodus, rikiuoti vaikus, skubėti, jaudintis. Teisė didžiuotis ir džiaugtis vyro pasisekimais. Svajoti apie studijų baigimą, tenkintis viltimi, kuriai, gal būt, niekad nelemta tapti tikrove... Taip, ji ne mokslų kandidatas, ne racionalizatorė, ne artistė! Apie ją niekad nerašys laikraščiai ir nė vienam pasaulio fotokorespondentui neateis į galvą mintis padaryti jos nuotrauką. Ir tai todėl, kad ji ne pasižymėjusi kiaulių šėrėja, ne statybininkė, net ne laiškanešė, o vien — dviejų vaikų motina. Moteris kurios alinantis darbas visiems žinomas, bet niekam neįdomus. Ir ji pati neįdomi niekam. Net savo vyrui...

Lauritėnienė negirdėjo kada prasivėrė kambario durys. Jose stovėjo Paulius.

— Ele, mums pasikalbėti reikia. Ramiai ir protingai.

Ji nepakėlė galvos.

— Suprantu, kad tau nemalonu ir skaudu.

Užsidegė cigaretę. Keletą kartų, sunėres rankas už nugaros, perėjo kambarį. Atsisėdo fotelyje, vėl pakilo.

— Save teisinti aš nematau prasmės. Bet nejaugi iš tiesų čia kaltas tik aš? O aplinka, auklėjimas? Kodėl mes įpratome vienas į kitą žiūrėti kaip į šventą, neliečiamą nuosavybę? Kuo remdamiesi, kokiu pagrindu?

Je nesiruošė atsakinėti. Žodžiai išsprūdo patys.

— Tai ne nuosavybės reikalas, Pauliau. Yra dar toks dalykas, kurį mes anksčiau vadindavom pareiga.

— Pareiga... — Lauritėnas godžiai užtraukė dūmą, stabtelėjo prie lango. — Pareiga šeimai, namams. Taip, tai labai sena tiesa. Bet kodėl ji turi uždusinti natūralų jausmą dėl surogato, paremto tradicija, įpratimu, o iš esmės — veidmainytse? Tai mažų mažiausiai beprasmiška. Kai aš mintyse persijoju mudviejų ankstyvesnį gyvenimą, man kraupu darosi. Argi tai gyvenimas, Ele? Tai kažkoks nusistovėjęs užūtekis, kur diena į dieną panašesnė, negu du vandens lašai. Pareiga, darbas... Rožinė ramuma... O vardan ko? Girdi, vos ne ideli harmonija. O kad ten žmogiškos laimės nėra dargi mažyčio krislo — absoliučiai niekam nesvarbu...

Ji tylėdama klausėsi vyro išvedžiojimų. Kada sugalvojo jis visas šias teorijas? Dabar, kai nebėra prasmės meluoti ir išsisukinėti? Anksčiau?

Anksčiau niekad nekildavo panašūs klausimai.

Paulius nuėjo prie knygų lentynos, išėmė solidų tomą raudonais aplankais, pasklaidė.

— Gal tau juokinga pasirodys, kad aš ieškau atsakymo marksizmo klasikų raštuose. Anksčiau ir aš pats būčiau pasijuokęs. Dabar — toli iki juoko. Štai perskaityk.

Jis surado pieštuku pabrauktą vietą ir, neužversdamas knygos, padėjo priešais ją.

„Jeigu tik iš meilės sudarytoji santuoka yra dorovinga, tai dorovinga lieka tik tokia santuoka, kurioje tebeegzistuoja meilė... ir kai jausmas išnyko arba jį nustelbia nauja aistringa meilė, ištuoka tampa geradarybe tiek abiems šalims, tiek ir visuomenei. Tik reikia išvaduoti žmones iš būtinybės bristi per nereikalingą ištuokos bylos purvą..."

— Kas sugalvojo visą šitą fantaziją? — pakėlė ji galvą.

— Engelsas. — Pauliaus balse nuskambėjo pergalės gaida. — Fridrichas Engelsas.

Ji papurtė galvą:

— Šitai mūsų neliečia.

— Kodėl?

Elė atsakė ne iš karto. Ir ką pagaliau iš viso galėjo ji atsakyti?

Geradarybė abiem šalim... Katei juokas, pelei ašaros... Kad ištuoka taptų geradarybe, reikia, jog abi pusės būtų lygiai laisvos. Abi savistovios. Su vienoda perspektyva ir galimumais...

— O kodėl tu tik apie save mąstai, Pauliau? — paklausė ji po kurio laiko. — Aš taip pat žmogus. Ir gal teisė į jausmus, apie kuriuos tu kalbi, apie kuriuos rašoma čia, turėtų būti privaloma ir man?

— Argi aš tai neigiu? — truktelėjo pečiais Lauritėnas.

—Kas iš to, kad neneigi, — Elė atsiduso, ilgai žiūrėjo kažkur į tolumą nieko nematančiomis akimis. Ir prakalbo tyliai, tarsi grįždama i šanos tolumos. — Mano jausmams kažkodėl lemta ištirpti čia, tarp šių keturių sienų. Kada viskas paskęsta aibėje smulkių kasdieninių reikalų, kada bėgi į krautuvę ir iš anksto drebi, kad kas nors bloga neatsitiktų namuose, — ar begali egzistuoti dar kažkokie kiti jausmai? Jei ir yra jie, tai tik skirti vaikams. Namams. Šeimai. Aš ir pati nepajutau, kada tapau savo namų verge. Aš darbe neturiu su kuo pasidalinti savo pragyvenimais. Bet šito tu kažkodėl nelaikai žmogiškų jausmų dusinimu, nors čia, gal būt, šimtą kartų daugiau veidmainystės ir neteisingumo.

Melsvas cigaretės dūmelis vingiuota linija kilo aukštyn. nepastebimai virpėjo jo ranka. Viduje, matyt, kunkuliavo, virė.

— Pauliau, tu iš tikrųjų manęs nebemyli? — vėl nutraukė tylą Elė. — Visiškai nebemyli?

Ji kažko tikėjosi, vylėsi. Jai kartais rodės, kad išeitis yra kažkur čia pat, netoliese, tik juodu nesugeba pamatyti jos. Ir pačiame ginče nesusipratimas slypi ne tiek reikalo esmėj, kiek sąvokose. Argi galima įtikinti ką nors skirtingai suprantant tuos pačius žodžius?

— Manęs šito neklausei, tur būt, jau daugiau kaip penkeri metai, — pagaliau ištarė jis ir pažiūrėjo į žmoną.

Pauliaus akių kampučiuose kaupėsi žvilgantys krisliukai.

Ji apstulbo. Elė niekuomet nebuvo mačiusi ašarų savo vyro akyse.

Suprato: į namus įžengė jau ne skaudus nesusipratimas, o didelė, sunkiai įveikiama nelaimė.

Daugiau bus.

MONTREAL

SPAUDOS BALIAUS LOTERIJAI

aukų paskyrė dar šie asmens:
71. Inž. ir dail. pp. Šablauskai ..... 10 dol.
72. Kailių siuvėjas J. Gražys ..... 10 dol.
73. P. Polikauskaitė 1 dol.
74. V. Stankevičienė 2 dol.
75. K. Martinėnas itališko
76. E. Vaupšienė 2 dol. likerio bonką.
77. Bendžius 2 dol.
78. A. Jonelis vaza.
79. A. Pranevičius 2 dol.
80. A. Gaurys 2 dėž. šokol.
81. J. Vieraitis vyno bonka.
82. P. Snapkauskas vyno bn.
83. P. Girdžius alaus tzn.
84. E. Szewczuk iš Bois de Fi lon, P. Q. šokolado d.
85. V. Kiškis sald. dėžė.
86. V. Vanagas 2 dol.
87. J. Juškevičius Martini b.
88. Pp. Masevičiai Martini b.
89. S. Naginionis sjr. 1 dol.
90. J. Simonavičius 2 dol.
91. A. Pusarauskas tortas.
92. P. Bulka vyno g.
93. P. Čepulis 1 dol.
94. Pp. Klemkai pagalvėlis.
95. P. Kruelskis 1 dol.
96. Mėlyno Slėnio slidykla sezonui bilietą.
97. A. Keblys, dėžė šokol.
98. J. Laurinaitis alaus dėžę.
99. J. Adomonienė dviejų siunt. persiunt. Liet-von.
100. J. Grigelis alaus tuzinas.
101. Leonas Grigelis 2 dol.
102. Z. Barisas 2 dol.
103. M. Šemogienė vyno bnk.
104 .P. Mekšrūnienė staltiesė.

Visiems aukojusiems NL Spaudos baliaus loterijai, nuo širdžiai dėkojame. **NL.**

Neatsiimti šie išlošimai:

14626; 15559; 14734; 1553; 15518; 14018; 15510; 14051; 14709; 14801; 14718; 15163; 1b464; 15564; 148834.

Neatsiimtieji fantai yra NL redakcijoje. Per dvi savaites prašome atsiimti. Kas per tą laiką neatsiims, bus laikoma, kad fantai lieka NL redakcijai.

PILIETYBĖS KURSAS

prancūzų kalba bus pradėtas vasario 4 dieną 8 val. vakaro d'Arcy McGee mokykloje, 220 Pine West. Kursas apims daug sričių: geografijos, istorijos, teisės, ekonomijos, kultūros ir kt. sritis ir bus duodamas dovanai. Užsirašyti — vietoje arba telef. 525-6311, lok. 335.

RUOŠIAMI VAIKŲ AUKLĖJIMO KURSAI

Šiuos kursus pravesti iš Či kogos atvyksta pedagogė Domicėlė Petrutytė. Kursų tvar ka bei paskaitų ciklas yra sekantis: Šv. Kazimiero parap. salėje, 3426 Parthenais St., Montreal:

Vas. 22 (šešt.) , 5 val. pp., „Tėvai ir jų uždaviniai monte sorinio auklėjimo šviesoje".

Vas. 23 (sekm.), 5 v.p.p., „Kas yra montesorinis auklėjimas? Kada jis prasideda ir kaip jis turėtų būti vykdomas šeimoje".

Vas. 24 (pirm.) 7.30 p. p., „Kokia dvasinė pagalba yra reikalniga vaikui nuo gimimo dienos iki 2½ m.".

Vas. 25 (antr.), 7.30 p. p., „Prasmingo judesio ir veikimo reikšmė mažo vaiko auklėjime".

Nekalto Prasidėjimo M. Se selių Namuose, 1450 de Seve St.:

Vas. 26 (treč.) 7.30 p. p., „Auklėjančios aplinkos paruo šimas namuose, atsižvelgiant į dvasinius vaiko poreikius.

Vas. 27 (ketv.) 7,30 p. p., „Konkretūs būdai ir priemonės tėvams, kaip ugdyti vaikuose tautinę savigarbą".

Vas. 28 (penkt.) 7.30 p. p., „Laisvės ir drausmės sampra ta montesorniame auklėjime".

Visi tėvai ir auklėtojai yra maloniai kviečiami šiuos kur sus lankyti.

SĖKMINGAS PARENGIMAS

Šeštadienį Šv. Kazimiero parapijos salėje Šv. Onos dr-jos parengimas iš pirmininkės M. Gručkūnienės išsireiškimo, atrodė, praėjo su geriausiu pasisekimu. Mat, prie šio kleb. kun. dr. F. Jucevičiaus, aukštos tolerancijos žmogaus, šiuo ar kitu pasivadinimu parapijinės organizacijos įgavo kitą prasmę parengimų atžvilgiu, — kaip ankščiau būdavo tik kaip tokių vienetų, — taip dabar suprantama — kaip parapijos ir todėl, dabar šie parengimai (vakarienės) prilygs ta parapijos parengimams; žmonių skaičiumi, įvairiu amžiumi ir įsitikinimo atžvilgiu.

Pr. P.

BANKO "LITAS" REIKALAI

Sausio mėnesį „Litas" užbaigė su $868,666. Padidėjimas $14,000. Pajamų gauta $ 115,000. Indėliai pasiekė $ 794,000 (gruodžio $773,000). Asmeninės paskolos pakilo nuo $206,000 iki $225,000; ne kilnojamo turto sumažėjo nuo $534,000 iki $526,000. Depozitorių skaičius pakilo nuo 60 iki 78, narių skaičius nuo 839 iki 853. Bendra mėnesio apyvarta — $227,000.

Lyginant su praeitų metų sausio mėn., šių metų rezulta tai yra labai geri, kadangi ir įplaukos, ir bendra apyvarta padidėjo 25%.

Asmeninių paskolų išdavimas šiemet žymiai palengvintas. Valdybos nutarimu asmeninės paskolos duodamos be laiduotojų:

1) Vedėjo nuožiūra iki $250.

2) Kredito Komisijos nuožiūra iki $ 1,000 profesionalams ir turintiems išmokėtą nekilnojamą turtą, ir iki $500 turintiems pastovų darbą ir nekilnojamą turtą.

3) Turintiems „Lite" numokėtas nekilnojamo turto pa skolas, tačiau ne daugiau $ 2,000, ir nedaugiau numokėtos sumos.

4) Užstatantiems hypotekiniu keliu nedaug praskolintą nekilnojamą turtą (kurie nemėgsta jieškoti laiduotojų).

Savaime suprantama, kad pagrinde asmeninės paskolos ir toliau lieka daugumoje su laiduotojų garantijomis.

Įvedus palūkanų skaičiavimą už depozitus nuo mėnesinės mažiausios sumos, depozitorių skaičius pradėjo sparčiai augti. **Pr. R.**

DAUGĖJA MŪSŲ PROFESIONALŲ SKAIČIUS

Neseniai draudimo srityje pradėjo veikti p. Kinderis, jaunas energingas vyras. Dabar savo ofisą atidarė jaunas energingas ir gabus fotografas Tony Laurniaitis, kurio studija veikia Tony's Foto Studijos vardu. Tautiečiai ne apsiriks kreipdamiesi į savo tautos specialistus.

ŽINIĄ APIE RUSIŠKĄ RAIDYNĄ DEMENTAVO, BET GANDŲ NEPANEIGĖ

Eltos bendradarbis Švedijoje praneša: Stockholmo dienraščio „Svenska Dagbladet" gruodžio 16 d. laidoje paskelbtą žinią apie pasiruošimus įvesti rusiškąjį raidyną Pabaltijo vastybėse sausio 3 d. to paties laikaščio skiltyse dementavo sovietų spaudos tarnyba APN.

APN Stockholmo redakcija prisiuntė pareiškimą, kuriame sakoma, kad „jokia Maskvos įstaiga neruošia jokio projekto rusų raidynui į latvių, lietuvių ar estų kalbas įvesti". Toliau nurodoma, kad bet kokius pakeitimus gali padaryti tik pačios respublikos aukščiausias įstatimdavystės organas.

Toliau tame pačiame pareiškime APN perdavė paaiškinimą iš Rygos dėl neseniai panaikinto raidžių derinimo „ch" latvių kalboje. Esą, „ir šiuo atveju niekas negalvojo latvių aridyno taikinti rusiškajam ištarimui".

Būdinga, kad sovietų šaltinis visiškai nereagavo į „Svenska Dagbladet" paminėtus faktus apie Maskvos 1959 m. Vilniaus Mokslo Akademijai atsiųstą lietuvių kalbai „pritaikyto" rusiškojo raidyno projektą.

APN taip pat nerado reikalo pasitairauti, ar „suverenios pabaltijo respublikos nesirengia vykdyti jau anksčiau Maskvos paruoštą projektą?

Stocholmo pabaltiečių sluogsniuose sovietų spaudos tarnybos APN pareiškimas dar labjau sustiprino pastaruoju metu pasklidusius gandus apie graždankos įvedimo pasiruošimus. E.

ATSIŲSTA PAMINĖTI PASAULIO LIETUVIS

Nr .3, š. m. sausio mėnesio.

FLORIDOS LIETUVIS 1 (27) nr. Iliustruotas.

DR. A. GRIGAITIS.

Kovoj dėl ilgo gyvenimo

Žmogus sensta ir miršta. Toks gamtos įstatymas. Bet žmogus nori ilgai gyventi, nes gyvena tik kartą. Niekas nenori mirti.

Žmogus bijosi mirties, jos laukia su didele baime, nes in stinktas gyventi yra gyvas. Po ilgos dienos darbo žmogus laukia vakaro, kada ateina na tūralus poilsis. Tas pat turėtų būti ir su mirtim. Mirtis po ilgo darbingo gyvenimo turėtų būti laukiamas poilsis. Bet žmogus su ta mintimi nesutnika. Didysis vokiečių poetas Goethe Fausto pagrindan paėmė legendą apie sutartį Fausto su velniu, kuriam jis pardavė savo sielą, kad grąžintų jam jaunystę. Sveikata, kaipo pagrindas ilgo gyvenimo, yra vienas iš svarbiausių mūsų laimės ir džiaugsmo šaltinių. Tūkstančius metų žmogus galvoja kaip prailginti gyvenimą, deja vis tai dar lieka svajonė. Galvojo, kaip suradus gyvybės eleksyrą.

Pasakose pasakojama apie gyvybės vandens jieškojimą, vandens kuris yra kaž kur to limoj karalystėj.

Dėka paukščių ir žvėrių pagelbos, gyvybės šaltinis surandamas ir pernešamas sergančiam karaliui. Gaila, karalius jau miręs.

Alchemikai jieškojo amžinos jaunystės eliksyro.

XVI amž. gydytojas Paracelsius pardavinėjo nemirtingumo eliksyrą.

Seniau, kada sveikatos mokslas buvo tik pradinėje stadijoje, daugelis žmonių, ypač kūdikių, mirdavo ne laiku. Likdavo tik stiprieji, kurie, nežiūrint ir sunkių gyvenimo apystovų, sulaukdavo gilios senatvės.

Žmonių pakilęs gerbūvis žymiai pakeitė mirtingumo %. Dabar Amerikoj gimęs turi vilti pragyventi 71—74 metus. Ilgiausia dabar gyvena— 75 m. Norvegijoj, Olandijoj, Š. Amerikoj, Australijoj, Anglijoj, Šveicarijoj, Prancūzijoj 65—71 m., Italijoj—67, Graikijoj — 50, Meksikoj — 39, Indijoj tik 32 m.

ŽMOGAUS AMŽIUS

Visi gyvi sutvėrimai sensta ir miršta. Žmogus nėra išimits šio biologinio įstatymo. Senatvė ir mirtis neišvengiami dalykai. Tik ne visi vienu laiku sensta ir miršta. Yra daug žmonių, kurie sulaukia gilios senatvės, lieka darbingi. Yra daugel, kurie anksti susensta ir netenka darbingumo. Prancūzų rašytojas Volteris XVIII a. pasakęs: kvailiui senatvė sunkenybė, mulkiui žiema, o mokslo žmogui — aukso ruduo.

Fiziologija sako, jog žmogaus amžius turi būti 5 kart ilgesnis už jo išsivystymą. Reiškia, žmogus turėtų gyventi 100 ir daugiau metų, nes jo išsivystymo laikas yra 20 metų. Išeina, kad žmogus gyvena 40% mažiau. Yra mokslininkų, kurie mano, jog žmogaus amžius — 150 metų.

Mums yra žinomi atsitikimai, kai žmogus išgyvena 130 — 140 metų. Kaukaze mirė kaukazietis Chupara Knut 155 m.[1]) Tai seniausias pasaulyje žmogus. Natūrali mirtis ir mirtis dėl senatvės tai retas reiškinys. Sakoma, jog tai vienas atsitikimas ant 100,000 mirčių.

Dabar mokslo nuomone — jok žmogus tinkamai gyvendamas ir užsilaikydamas gali pratęsti gyvenimą žymiai ilgiau nei mes manome.

Istorija sako, jog prieš keletą tūkstančių metų Atlanto salose, kurios nuskendo, žmonės gyveno 1,200 metų. Biblija sako, jog Matuzelis gyveno 969 metus. Ir daugel kitų žmonių išgyveno 900 metų.

Thomas Porr iš Anglijos gyveno 152 m. ir mirė dėl persivalgymo, persigėrimo. Parr gyveno kaime, valgė sveiką, natūralų maistą, kvėpavo gryną orų. Dirbo mėgiamą darbą, buvo laisvas nuo rūpesčių. Jis maitinosi daugiausia pienu, daržovėmis, vaisiais.

Anglų karalius sužinojęs apie tokį senelį, įsakė patalpinti jį karališkam dvare ir duoti valgyti ir gerti, ką norės. Žmogelis pradėjo persivalgyti, nusigerti. Laimė nuvarė į kapus.

LIETUVIŠKIEJI MOTUZALIAI

Iš šventojo rašto žinome, kad bibliniai žmonės gyvenę po kelius šimtus metų. Gal jie kitaip metus skaičiavo, o gal ir ilgai gyveno.

Štai neseniai Amerikos laikraštis paskelbė, kad Filadelfijoje gyvenąs lietuvis Adomas Oželis atšventė 111 metines sukaktuves. O „Švyturys" skelbia, kad Šatraminių kaimo, Skuodo raj., gyventoja Agnieška Stropienė susilaukusi 115 metų amžiaus. Ir kas nuostabiausia, Stropienė nė karto nesikreipė į jokį gydytoją ir nė karto nepanaudojo vaistų iš vaistinės. Vis dėlto Mosėdžio gydytojas ją aplankė ir su ja pasikalbėjo.

Agnieška Stropienė yra gimusi 1848 metais Nasrėnų kaime, iš kur kilęs ir „Palangos Juzės" autorius — vysk. pas Valančius, kurį Stropienė pažinojusi. Ji gyvena pas jaunia usiąją savo dukterį, kurią pagimdė turėdama jau 60 metų. Ji mėgsta vaikščioti ir sau lelėje pasišildyti...

[1]) Filadelfijoje lietuvis — šiomis dienomis sulaukė 111 metų. *Red.*

Nukelta į 6-tą psl.

M. MAČIUKAS
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS
AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS
Kostiumų kainos (su vienom kelnėm) $65, $75, $85 ir $95.
Atskiros kelnės nuo $15 iki $25.
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SIUNTINIAI
visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.
DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI, IR KITI ĮVAIRŪS MEDŽIO DIRBINIAI.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.
Autorizuotas kapitalas $ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmt.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

Tel. 525-8971
Tony's Photo Studio
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS - MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
1920 Frontenac St. Montreal, P. Q. T. Laurinaitis

SLIDINĖKIME MĖLYNAJAME SLĖNYJE
— Vallee Blue Ski Centre —
VAL DAVID, PRIE 11 KELIO.

Sun Life Assurance Company of Canada
MALONIAI PRANEŠA, KAD
Albertas Kinderis
ALBERT KENDARIS
YRA JŪSŲ DRAUDIMO ATSTOVAS.
Jis gavo specialų apmokymą ir yra pasirengęs tvarkyti visus jūsų gyvybės draudimo reikalus. Jo patarnavimai bei patarimai yra suteikiami be jokio įsipareigojimo ir nemokamai.
Pasimatymui malonėkite skambinti:
Darbe: 866 - 6411
Namuose: 484 - 8360

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd
SAV. G. DESROCHERS
Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos" redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203

J. Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeliuoju.
6396 Bannantyne, Verdun.
Tel.: dienomis AV 8-2352.
PO 6 val. PO 7-6183.

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

ME 7-6727
DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117—6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC
DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

SPORTAS...

Nukelta į 3-čią psl.

mo.

Dalyvaujančių komandų skaičius apribojamas sekančiai: vyrų ir jaunių A klasėse — po 8 komandas; kitose klasėse — po 6 komandas. Komandos atrenkamos pagal apygardinių pirmenybių davinius. Apygardoms kontingentą nustato FASK-tas, atsižvelgdamas į apygardinių pirmenybių dalyvių skaičių ir jų sportinį lygį.

Žaidynėse gali dalyvauti Š. ALFASS-gos nariai, atlikę 1964 m. metinės registracijos prievolę ir, jei yra reikalas, atatinkamai kvalifikavęsi iš apygardinių pirmenybių.

Dalyvių registraciją atlieka klubai iki š. m. kovo 25 d., šiuo adresu: Mr. V. Bireta, 5 Traymore Cr., Toronto 9, Ont., (telef. 762-2957).

Šiose žaidynėse bus sudaryti pagrindai lietuvių rinktinių, kurios atstovaus lietuviškas spalvas 1964 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Olimpiniuose žaidimuose, š. m. gegužės 9—10 d. Clevelande. Rinktinių sudarymą atliks- ŠALFASSgos Krepšinio Komitetas.

Kadangi šią vasarą Š. Amerikos Lietuvių vyrų krepšinio rinktinė yra siunčiama į Australiją, klubai yra kviečiami atkreipti ypatingą dėmesį į savo komandų paruošimą. Š. Amerikos lietuvių reprezentacinės komandos pagrindu Australijos gastrolėms bus imama lietuvių vyrų kerpšinio rinktinė dalyvaujanti Pabaltiečių Olimpiniuose žaidimuose. **FASK-tas.**

XIV-JŲ ŽAIDYNIŲ TINKLINIO VARŽYBOS

Papildydami mūsų ankstyvesniasias informacija pranešame, kad XIV-jų Š. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių Tinklinio varžybos įvyks 1964 m. kovo 7—8 d. Čikagoje.

FASK-to pavedimu, varžybas vykdo Vidurinių Vakarų Sporto apygarda.

Tinklinio varžybos bus vykdomos šiose klasėse: vyrų, moterų, jaunių A kl. ir mergaičių A kl.

Jaunių ir mergaičių A klasėje gali dalyvauti nevyresni kaip 1945 m. gimimo.

Dalyvaujančių komandų skaičius tinklinio varžybose neapribojamas ir jokios kvalifikacijos iš apygardinių pirmenybių nėra reikalaujamos.

Žaidynėse gali dalyvauti visi ŠALFASS-gos nariai, atlikę 1964 m. registracijos prievolę ŠALFASS-je.

Dalyvių registraciją atlieka sporto klubai iki š. m. kovo 1 d., šiuo adresu: Mr. Z. Žiupsnys, 5950 So. Fairfield St., Chicago, Ill. 60629. (Telef. PR 6-6412).

Smulkesnės informacijos bei instrukcijos išsiuntinėjamos sporto klubams bei gali būti gaunamos aukščiau nurodytu adresu.

Šiose žaidynėse bus sudaryta pagrindinės lietuvių rinktinės ginti lietuviškas spalvas 1964 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Olimpiniuose žaidimuose, 1964 m. gegužės 9—10 d. Clebus vykdomos š. m. kovo 7—d. Chicagoje, kartu su kitų klasių varžybomis, bet nukeliamos vėliau, kartu su Vid. Vakarų Sporto Apygardos prieauglio klasių krepšinio pirmenybemis.

Kartu su tinklinio varžybomis, kovo 7—8 d. Chicagoje bus 1964 m. Vid. Vakarų Sporto Apygardos moterų ir mergaičių krepšinio pirmenybės. **FASK-tas.**

Š. AMERIKOS LIETUVIŲ ŽAIDYNĖS TORONTE

Vasario mėn. 9 d. Toronte įvyko antras Š. Amerikos lietuvių krepšinio žaidynių Organizacinio Komiteto posėdis, dalyvaujant Kanados Sporto Apygardos, Toronto Vyčio ir Aušros, Hamiltono Kovo klubų atstovams. Posėdyje buvo apsvarstyti žaidynių einamieji reikalai ir sudaryti komitetai iš šių asmenų:

Organizacinis komitetas: pirm. J. Balsys, sekret. J. Gustainis, ižd. J. Uogintas (visi Vytis), spauda, radijas ir televizija D. Laurinavičius ir K. Baronas, nakvynės ir parengimų (Aušros ir Vyčio atstovai).

Varžybinis komitetas: pirmininkas K. Šapočkinas, sekretorius E. Šlekys, vyrų krepšinio I. Jurcevičius (visi Aušros), moterų ir mergaičių — A. Supronas (Vytis). Artimiausiu metu A. klasės jaunių krepšiniui bus paskirtas Aušros klubo atstovas. Žaidynių vyr. teisėją ir kontrolės komisiją paskirs FASK-tas.

Provizorinė žaidynių programa:

Šeštadienis, balandžio 4 d. Rungtynės keturiose salėse pradedamos punktualiai 9 val. ryto. Vakare, Prisikėlimo parapijos salėje — bendras sportininkų pasilinksminimas.

Sekmadienis, balandžio 5 d. 11 val. ryto sportininkų pamaldos Prisikėlimo parapijos bažnyčioje ir 12 val. 30 min. St. Michael College salėje žaidynių atidarymas ir baigminiai susitikimai.

Klubų registracija nustatyta kovo mėn. 21 d. (pašto ant spaudo) data ir burtų traukimas — kovo 25 d. Artimiausiu metu klubams bus išsiunti nėta platesnė informacija ir taip pat sudarytas garbės komitetas.

Posėdžio metu buvo aptarti ir Kanados lietuviškojo sporti nio gyvenimo reikalai, nepamirštant ir Š. Amerikos lietuvių rinktinės išvykos į Australiją. Kadangi tuo klausimu būtų kai kurių neaiškumų, nutarta įgalioti K. Baroną juos išsiaiškinti Čikagoje su išvykos organizacinio komiteto nariais.

Sekantis žaidynių komiteto posėdis numatytas vasario 23 dieną. **Žaidynių Inform.**

CANADA

Daugiau negu 650,000 asmenų tapo

Kanados Piliečiais

NUO 1947 METŲ, KADA ĮSIGALIOJO KANADOS PILIETYBĖS AKTAS

VIEN 1962 METAIS PER 72,000 ASMENŲ DAVĖ IŠTIKIMYBĖS PRIESAIKĄ IR TAPO PILNAIS KANADOS BENDRUOMENĖS NARIAIS.

ATVYKĖLIS, KURIS LEGALIAI BUVO ĮLEISTAS KANADON MAŽIAUSIAI PRIEŠ KETVERIUS METUS IR DEVYNIUS MĖNESIUS, TURI TEISĘ **ČIA PAT** PADUOTI PRAŠYMĄ KANADOS PILIETYBEI GAUTI.
JEIGU TAMSTA ESI VIENAS IŠ TOKIŲ, PRIIMK ŠĮ MALONŲ PAKVIETIMĄ IR NIEKO NELAUKIANT ĮTEIKTI PRAŠYMĄ
PASINAUDOK **VISOMIS** PILNO KANADOS BENDRUOMENĖS NARIO TEISĖMIS IR PRIVILEGIJOMIS:

— **teise balsuoti**
— **teise dirbti įstaigoj**
— **teise turėti Kanados pasą**
— **teise pilnai dalyvauti Kanados ateities kūrime.**

PILIETYBĖS PRAŠYMO BLANKŲ JŪS GALITE GAUTI PAS PILIETYBĖS TARNAUTOJĄ, TEISMO ĮSTAIGOJ AR PILIETYBĖS DEPARTAMENTE OTTAWOJE.

GUY FAVREAU,
Pilietybės ir Imigracijos Ministras.

KOVOJ DĖL ILGO GYVENIMO

Atkelta iš 5-to psl.

GYVULIŲ, MEDŽIŲ AMŽIUS

Kai kurie gyvuliai bei augmenys savo amžiumi žymiai pralenkia žmogaus amžių. Pavyzdžiui lydeka gyvena porą šimtų metų. Sakalas 150 — 170 m. aras 100—130. Naminės žąsys, gulbės 80 — 100. Krokodilas 200—300, vėžlys 100 — 170. Dramblys 100—120. Dramblys laisvėje gyvena ilgiau, nei zoologijos sode. sode.

Kadugys - 500 metų. Kriaušė, vyšnia iki 300 m. Eglė, pušis iki 1000 m. Liepa iki 1,000 m., Ąžuolas iki 2,000. Makrocamja (Australijoj) iki 15,000.

Žinoma, žmogus gali pavydėti tokiam ilgam gyvulių, augalų gyvenimui.

Bus daugiau.

— Abitibi Power and Paper Co. stato naują popieriaus fabriką už 13 milionų dol. Smoth Rock Falls.

A. E. Mc KAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET & SEGUIN
Barristers, Solicitors, Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Ofice WA 4-9501
Res. BE 3-0978

PETER ZINKO
BARRISTER & SOLICITOR
ADVOKATAS IR NOTARAS
Tel. office: **LE 1-1054**
Res.: **BE 3-2472**
1 Roncesvalles Ave.
Toronto 3, Ont.

TAUPYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
„PARAMA"
Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI
1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitus „Parama" moka 4½% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama" ima 7% vieton 7½%.
Už paskolas ir — morgičius — 6½%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $ 2,000.00.
„Paramos" nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.
Kasos valandos:
dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius;
šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.
tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

LIETUVIAI ATIDARĖ NAUJĄ AUTOMOBILIŲ ATSTOVYBĘ
R. R. 3, Bolton, Ont. Tel. Bolton 857-1030
Parduodami: CHEVROLET, CHEVELLE, CHEVY II, CORVAIR, CORVETTE (sportinis) ir OLDSMOBILE automobiliai bei CHEVROLET sunkvežimiai.
Taip pat parduodami naudoti automobiliai ir priimami kaip trade-in.
Visais automobilių reikalais kreiptis:
Atstovybė yra prie plento, į pietus nuo Bolton miestelio, ir turi didelį parodomąjį kambarį (show room) bei atsarginių dalių sandėlį. Taip pat atliekami mechaniški pataisymai.
JUOZAS STALIORAITIS — G. MC CALLEN
Namų tel. RO. 2-2407 — Tel. Bolton 857-1030
Telefoniniai pasikalbėjimai iš Toronto apmokami Albion Motors Ltd. pasakius „collect charge".
Montrealio ir kitų tolimesnių vietovių pirkėjams kainas duodame paštu ir automobilius pristatome tiesiog iš Oshawos arba iš savo prekybos.
Mūsų kainos žemiausios: naujas, pilno dydžio 1964 m. Chevrolet, tik $ 2298.85. Įmokėjus $ 298.85, balansas išsimokėjimui tik $ 18.72 į sav. 2 metų — 2400 mylių garantija.
Rašykite lietuviškai arba angliškai.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON, UKRAINON IR U. S. S. R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

Įvairios sudėties maisto siuntiniai iki 40 sv. (su įpakav. 44 sv.) Taip pat galima siųsti ir vienos rūšies maistą iki 40 svarų. Prašome reikalauti mūsų maisto katalogų.

BE MUITO DOVANOS: Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t. t.

- **Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17¾ svarų gryno svorio.**
- **Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.**
- **Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu.**
- **Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.**
- **Sąžiningai ir greitai patarnaujame.**
- **Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuokite bei rašykite, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.**
- **Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.**

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
Baltic Exporting Co.
849 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098
Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 v. vak.; šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 v. pp.
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686.
Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315.
Ponia M. Venskevičienė.
Savininkai A. ir S. KALŪZA.

HAMILTON

KULTŪROS F. JAUNIMO SKYRIAUS

įgaliotine Hamiltone sutiko būti V. Staniutė. Tai mūsų jaunosios kartos atstovė iš lietuviškos studentijos. Vida yra antrojo kurso studentė McMaster universitete, studijuojanti socialinius mokslus. K. Fondas ir vietos įgaliotinis linki jai sekmingo darbo. Tegu tas paskyrimas suburia mūsų vietos studentiją didžiajai Jaunimo Dienai, kuri šiemet bus ruošiama Hamiltone.

K. M.

ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO VEIKLA:

Sausio 18 d. buvo įvykdytos klubo medžiotojų trap (skraidančių lėkščių) šaudymo varžybos. Kiekvienas medžiotojas turėjo teisę išsauti po 100 nr. 7,5 šovinių. Iš dalyvavusių 11 varžovų 1-mą vietą ir perkeliamą klubo geriausio šaulio taurę laimėjo Myko las Trumpickas.

Sausio 19 d. buvo tarpklubines tokio pat šaudymo varžybos, kurias laimėjo Toronto Lietuvių Medžiotojų ir Žuklautojų Klubo 5-tukė: Zygmantas Zaleskis, Eugenius Kuchalskis, Juozas Lukošiūnas, Jonas Simkus ir Juozas Zavys. Tuo būdu Toronto klubas ir laimėjo Hamiltono Klubo „Gludraitis" įsteigtą pereinamą taurę. Sekančiais metais Toronto klubas yra įpareigotas suruošti tokias pat šaudymo varžybas Toronte ir pakviesti visus Kanadoje veikiančius lietuvių žuklautojų ir medžiotojų klubus.

Sausio 25 d. įvyko šio laikraščio skiltyse skelbtasis „zuikių balius". Be kitų garbingų svečių, klubo baliuje dalyvavo Hamiltono miesto Burmistras su Ponia, Policijos vadas su Ponia ir Hamiltone gerai žinomų „Clarion" Senelių Prieglaudų - Ligoninių Direktorius D. Savic, kuris paaukojo klubui $50.00 ir tuo būdu pagal klubo statuto 9 str. tapo klubo nariu - rėmėju. Šio baliaus metu buvo įteiktos aukščiau minėtiems laimėtojams taurės. Abi taures Hamiltono klubui paaukojo Walker & Sons Co. Limited, kurios firmos atstovas Mr. Ted Manorek trumpu iškilmių metu perdavė taures Klubo P-kui A. Liuoziui, o pastarajam paprašius — Miesto Burmistras Mr. V. Copps jas įteikė laimėtojams. Be to, dar buvo įteiktos taurės Vladui Sasnauskui, laimėjusiam 2-rą vietą klubo „trap" šaudymo varžybose ir seniausiam klubo nariui p. Paresciui, sugavusiam didžiausią black bass 1963 žuvavimo sezone. Klubo v-ba sveikina visus laimėtojus ir nuoširdžiai dėkoja Sure Heat Fuel Oils savininkams Sinkevičiams, aukavusiems laimės staliuką ir įėjimo premijoms laikrodį. Concession Garage sav-kams Armonui ir Bolskiui — laimės staliuką ir įėjimo premiją, Tri Realty Limited sav-kams Didžbaliui ir Pranckevičiui — laimės staliuką, Economy Meat Market prekybos savininkui V. Kybartui — laimės staliuką ir Sakas Parcel Service — už vertingą dovaną loterijai. Klubo Valdyba taip pat nuoširdžiai dėkoja ponioms M. Šiulienei, D. Jonikienei ir Z. Rickienei, puikiai paruošusioms zuikienos vakarienę; p-lėms S. Martinkutei, V. Lekavičiutei ir D. Rakauskaitei — pardavinėjusioms įėjimo ir loterijos bilietus, ir visiems kuo nors prisidėjusiems prie šio pirmojo klubo baliaus gero pasisekimo. Knights of Columbus salė buvo bemaž perpildyta. Gauta apie 300 dol. pelno.

Klubo Valdyba.

VAV PARAPIJOS FINANSŲ APYSKAITĄ

klebonas davė vasario 2 dieną. Malonu būtų, kaip ir kitų Kanados parapijų, taip ir Hamiltono, matyti mūsų spaudoje.

VIENOS BERNIUKŲ

choro koncertas Hamiltone bus Palace kino - teatre kovo mėn. 4 d. 8 val. 30 min. vak. Koncertas yra vertas dėmesio. Bilietai jau parduodami.

HAMILTONO SCENOS MĖGĖJŲ GRUPĖ „AUKURAS",

kaip jau buvo minėta, yra užsimojęs pastatyti K. Binkio 5-kių veiksmų dramą „Atžalyną". Nepaprastai gražus veikalas, apjungiantis daug jaunimo, visų, taip senųjų aktorių, taip jaunosios kartos buvo mielai priimtas. Visi su džiaugsmu stojo į darbą jau iš pavasario, tikint, kad per ilgesnį laiką bus galima gražiai ir geriau paruošti. Kadangi dauguma vyresniųjų aktorių yra ne profesionalai, bet paprasti fabrikų darbininkai, kaip paprastai, dauguma iš jų dirba ir kitokį kultūrinį ar tautinį darbą mūsų kolonijoj, daugelis priklauso net kelioms valdyboms, kur visas kultūrinis ir kitoks visuomeninis darbas yra neproporcingai paskirstytas tarp mūsų bendruomenės narių, darbas sunkus. „Aukuras" tą iš savo 15-os metų patirties puikiai žino, pergyvena, bet dirba ir toliau, pagal savo turimas jėgas.

„Aukuro" grupė primena visuomenei, kad vasario 26 d., bus bandoma tą šventąją tautos liepsnelę praskaidrinti, kiek galima ryškiau didžiuoju „Atžalynu". Šiuo „Aukuras" kviečia visus, pabūti nors kelę tą valandų metuose šio aukuro kurstytojais, kad mūsų tao tinė aukuro liepsnelė liepsnotų, bet negestų.

Prašome sekti spaudoje tolimesnę „Aukuro" informaciją.

V. P.

CHORO ŽINIOS

Prasidėjus 1964-ms metams, „Aušros Vartų" parap. choras persitvarkė. Išrinktas naujas seniūnas. Dabar ruošiamasi naujoms programoms, kaip išvykai į New Yorką. Repertuaras jau gautas ir po truputį ruošiamas. Vasario 16 minėjimui, jau bus dalis programos paimta iš repertuaro. Taigi, dar niekam negirdėta. Tikimasi turėti keletą išvykų į apylinkėl kolonijas. Gautas prašymas iš vietos YMCA-YWCA, pasirodyti jų parengime. Prisiminus penykštį angliškai publikai pasirodymą Aklųjų Institute, yra pagrindo pasirodyti ir dabar. Pagal prašytojų pastabą: „turim pasiūlymų ukrainiečių ir lenkų, tačiau norė tumėm, po pernykščio jūsų pasirodymo, pamatyti vėl lietuvius".

Labai džiugu, kad paskutiniu laiku choristai rodo daugiau pareigingumo repeticijose, kas duoda daugiau ūpo ir vad. sol. V. Verikaičiui ir seniūnui p. Grajauskui.

Artimiausiu laiku choras rengs tradicinį choro vakarą su įvairia ir įdomia programa. Kviečiami visi spaudoje sekti choro žinias ir atsilankyti.

A. V. Parapijos Choras.

DIDYSIS SUKILIMAS LIETUVIŲ NAMUOSE

Hamitlono Lietuvių Namai gimė ir augo nuolatinėse kovose, ir aš manau, kad tik jos buvo ta nuolatine dinamine jėga, kuri išugdė Liet. Namus ki dabartinės didelės apimties. Vis dėlto, tos visos kovos nublanksta prieš dabar iškilusį didįjį mūšį, kuris vyksta ir LN viduje ir išorėje ir mums visiems labai įdomu, kuo jis baigsis.

Kuomet LN neteikė realių vilčių, kad jie negali virsti stipria visuomeniška, ekonomine ir lietuviška tvirtove Hamiltone, jie tik susilaukė palyginti, silpnų išorinių griaunamų pastangų, bet kada dabar lietuvių sudėti 115,000 dol. atitinka apie 200,000 dol. turimam turtui (100,000 dol. at mokėta už Delta nuosavybę ir LN sklypo kaina pakilo iki 100,000 dol.), tada anos priešiškos jėgos staiga pakeitė kursą ir pradėjo LN savon kontrolėn perėmimo ofenzyvą. Nepavykę bandymai pastatyti LN, koncentruojant visą pastato svorį į sales ir mano radikalus pasiūlymas, pakeisti LN apimtį, atremiant juos į stiprų ir garantuotą ekonominį pagrindą opozicijai davė puikią progą įelektrinti LN narius ir, pasinaudojant sukelta panika perimti LN vadovybę.

Lietuviai, kaip ūkininkų tauta, gaivališkai nepakenčia biznio. Šis mūsų tautos būdo momentas dabar tiesiog klasiškai išnaudojamas LN buvusios opozicijos su tikslu perimti šios o-jos vadovavimą į savo rankas. Naujoji LN versija giliau galvojančiam tautiečiui įsakmiai parodė, kad mes daug galime ne tik planuoti, bet ir įvykdyti. Naujojo LN projekto gigantiškumas jo užtikrintai tvirta ekonominė ateitis vienus apstulbino, kitus nugąsdino, o dar kitus padrąsino. Šių įvykių rezultate ir iškilo dabartinė audra, kuri, tiesą pasakius, taip būdinga mūsų tautai.

Neturėdamas dokumentinių įrodymų visoms toms užkulisinėms pastangoms, kurias, manau, jaučia kiekvienas Hamiltono lietuvis, šiame rašinyje aš duosiu tik tą tuo tarpu dar negausią medžiagą, iš kurios skaitytojas galės susidaryti apytikrį vaizdą, kas dabar Hamiltone vyksta.

Manau, visi mes jaučiame, kad norint sugriauti LN ar juos perimti, pirmiausia reikia eliminuoti St. Bakšį. Pirmasis šia kryptimi smūgis buvo duotas pr. metais lapkričio mėnesį, kada jis pirmą kartą per 8 metus LN v-bos buvo nušalintas iš posėdžio pirmininko posto, o jo vieton buvo išrinktsa kitas v-bos narys. Sekantis jam smūgis buvo paruoštas ir įvykdytas gruodžio 15 d. LN narių visuotiname susirinkime, kur jis buvo paskirų narių kaltinimas visokiausiais prasimanymais. Man buvo ir yra išvystytas didžiausias spaudimas, kad mano nervai neišlaikytų ir kad aš pats atsistatyčiau. Pavaizdavimui visų tų milžiniškų pastangų išmušti Liet. Namus iš lietuviškos vidurio linijos, žemiau duodu sekančius faktus, kuriuos galiu juridiniai įrodyti.

1963 m. gruodžio 21 d. „Draugė" Kanados žiniose randame šį anoniminį straipsnelį: „Hamiltone lietuvių namų statybos reikalai pamažu juda pirmyn. Girdėti, kad klebonas prel. Tadarauskas pritaria ir žada **„medžiaginę paramą"**.

Tų pat metų gruodžio 31 d. laiške St. Bakšiui vienas LN v-bos narys štai ką rašo: „Pirmoj eilėj reikia v-bos posėdžio, laike kurio v-bos p-kas **privalo** (mano pabraukta) atsistatydinti... Laikraščiuose pasirodė žinutė, kad prelatas J. Tadarauskas aktyviai žada prisidėti prie liet. namų statybos. Tai labai būtų sveikintinas reiškinys". Ir pagaliau, š. m. vasario 2 d. po 8 m. absoliučios oficialios tylos per pamaldas nuo altoriaus prakalba LN reikalais pats klebonas, prel. dr. J. Tadarauskas. Iš jo ilgesnio aiškinimo parapijiečiai susidarė šią bendrą mintį: klebonas ragina visus lietuvius remti LN, o jis pats dar kiek palauksiąs. Ir jeigu artimoje ateityje LN v-ba nepradės jų statyti bazuojantis salėmis (atseit nekomercinius), tad klebonas statysiąs Jaunimo Centrą.

Šie keli faktai yra tik silpnutis aidas tų milžiniškų pastangų, kurios yra dedamos per asmeniškus pasikalbėjimus ir privačiuose rateliuose. Tai yra didelė priešrinkiminė agitacija. Todėl visi LN nariai kovo mėnesį įvykstančiame LN narių visuotiname susirinkime būtinai dalyvaukime, o kas negalėsime, įgalioki me mus atstovauti kitą asmenį. Jeigu skaitlingai susirinksime, klaidos mūsų sprendimuose nepadarysime, nes nuo seno yra sakoma, kad „Voks populi — voks Dei". (Žmonių balsas — Dievo balsas).

St. Bakšys.

GRAŽI ŠEIMOS ŠVENTĖ

Vasario 9 d. vakare gražus būrys svečių turėjome progos švęsti šeimos dvigubą šventę, Bronius ir Bronė Venslovai su ruošė puotą savo pirmojo naujagimio sūnaus krikštynų ir naujo namo įkurtuvių proga. Krikšto apeigas atliko mons. dr. Tadarauskas. Krikšto tėvais buvo inž. Jomantas su ponia iš Detroito. Tėveliai ir sūnus gavo dovanų. Malonių šeimininkų gražiai vaišinami, vakarą labai jaukiai praleidome užtrukę net iki vidunakčio. Sveikinimo žodžius tarė Z. Pulianauskas. Šeimininkas savo žodžiu padėkojo svečiams už atsilankymą, linkėjimus ir dovanas.

Ta proga reikia priminti, kad B. Venslova prieš trejetą metų nupirko motelį, paskui vedė lietuvaitę iš Suvalkų trikampio ir dabar bendromis jėgomis labai sumaniai ir sėkmingai veda komercinį ūkį, nuolat stiprėdami ekonomiškai.

Jų motelis „Cherry Beach" vardu yra prie QE (Karalienės E. kelio) 7 mylios nuo Hamiltono miesto. Lietuviai keliautojai mielai laukiami jų motelyje.

Svečias.

WINNIPEG, Man.

NETENKAME LIETUVIŲ

Sausio 22 d. Winnipego General Hospital mirė Juozas Matiukas. Matiukas buvo gimęs Lietuvoje, iš kur atvykęs apsigyveno Winnipege, gavo darbą prie miesto savivaldybės traktoristų, kur išdirbo 12 metų.

Priklausė Winnipego Lietuvių klubui ir Lietuvių pašalpinei draugijai.

Š. m. sausio 23 d. bevalgant pietus vienoje valgykloje, netikėtai kąsnis papuolė į kvėpavimo gerklę, nuo kurio užduso ir greitai buvo nuvežtas į ligoninę. Nuo stipraus kosėjimo kraujas įsiveržė į galvos smegenis ir mirė.

Velionį laidoti pasiėmė Petras Lenis, pas kurį visą laiką gyveno. Nors velioniui prieš mirtį ir buvo suteiktas paskutinis patepimas bei aprūpintas šv. sakramentais, tačiau palaidotas be bažnytinių apeigų, o paskutiniam atsisveikinimo žodžiui tarti buvo pakviestas Jehova Witnes atstovas.

Kad panašūs nesusipratimai nesikartotų, kiekvienas turėtų pasirūpinti testamentu iš reikšti savo pageidavimus apie laidojimą.

J. D.

KANADA SUSITARĖ SU JUNGTINĖMIS VALSTYBĖMIS

dėl techniškų apsaugos reikalų, atominių ginklų kontrolės ir su Amerikos valstybių pakto dalyvius dėl karinių jėgų perorganizavimo.

Susitarimo detalės neskelbiamos, bet pasakyta, kad kai kurios bazės bus panaikintos, vak. Vokietijoje esančios lėktuvų jėgos keičiamos tokiais lėktuvais, kad reikalui esant galėtų būti pritaikytos ir atominiams ginklams.

Kanados valdžioje esą libe ralai pabrėžia, kad Kanada ne siruošia būti vadinamojo Atlanto klubo nariu, tačiau Atlantos sąjungoje savo pareigas atliks.

KONSERVATORIŲ DIEFENBAKER LIEKA LYDERIU

Konservatorių suvažiavime buvo sprendžiamas lyderio klausimas. Diefenbakeris paliktas ir toliau konservatorių lyderiu. Iš 1500 atstovų prieš jį balsavo tiktai 50. Balcer išrinktas vicelyderiu Quebeco provincijoje.

TAUPYK IR SKOLINKIS
KOOPERATINIAME BANKELYJE
„TALKA"
Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,
morgičių paskolos iki 60% turto vertės.
Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

Skelbimas nr. 14.

DIEVO KARALYSTĖ

Tęsinys.

Prisikėlimas senovės vertųjų, draug su sugrąžinimu į sveikatą daug sergančiųjų, atsiliepiant į tikinčiųjų maldas, gal tada kai žmonės turės laiko mąstyti ir atsigauti nuo didžiųjų priespaudų laiko naikinimų, pradės suprasti, kad yra galima prikelti iš numirusių ir iš kapų jų gimines ir draugus; nes turi išsipildyti Kristaus pažadėjimas, kad visi, kurie yra kapuose, išgirs žmogaus Sūnaus balsą ir išeis. Mes manome, kad yra protinga laukti sugrąžinimo atsiskyrusių draugų atsiliepiant į tikėjimo maldas; ir tokiu būdu tasai didelis darbas gali prasidėti ir būti vykdomas. Mums atrodo, kad tai yra geriausias ir tinkamiausias būdas. Taip darant mirusieji bus atgaivinami laipsniškai, maž-daug tokioje pat tvarkoje kaip jie mirė, kuomet jau bus priregti prikeltiesiems namai ir jų giminės lauks jų ir priims juos. Taip sugrąžintieji bus supažindyti su kalbomis, įpročiais ir pasitvarkymais tų, kurie tuomet bus jų artimai. Jei būtų prisilaikoma, kitokios tvarkos, tai pabudintieji būtų visai neapsipažinę su naujaja tvarka, ir būtų visai svetimi ir negimininigi tai kartai, su kuria jie turės iš naujo gyventi. Taip tačiau nebus su pranašais ir kitais senovės vertaisiais, kurie, išlaikę savo ištyrimą, bus prikelti tobulais vyrais; o būdami tokiais, jie bus viršesni už visus kitus, žmones protiniai, doriniai ir kūniškai.

Nemanoma kad bus tuojau atsiliepta į visų maldas sugrąžinti atsiskyrėlius draugus; nes Viešpats turi nustatytą planą jų atsteigimui, su kuriuo gal kai kurių maldavimai nesutiks. Jo tvarka, kaip aiškiai parodyta prikėlime bažnyčios ir senovės vertųjų, bus tinkamas laikas prikelti tinkamus draugus, kad tinkamose slygose pradėtų naująjį gyvenimą. Todėl bus reikalaujama kad prašantieji padarytų kokį nors prisirengimą širdies ir gyvenimo ir prirengimo patogių aplinkybių, padedančių jiems žengti aukštyn šventumo vieškeliu. Taip pat sugrąžinimas mirusiųjų bus daromas kaip atsilyginimas už gyvųjų ištikimumą, ir bus tolygiai užtikrinimu tinkamų sąlygų tiems, kurie bus pabudinti.

Garbingas Vaizdas

Štai koks garbingas bus vaizdas naujosios gadynės, kuomet jis bus pilnai įsteigta! Permainos nuo vienos gadynės į kitą būdavo atsižymėjusios ir prakilnios; tačiau šita permaina bus žymesnė už visas pirmesniąsias.

Nestebėtina, kad tokios žinios apie visos žmonijos sugrįžimą pas Dievą su gyriaus giesmėmis ir apžina linksmybe vainikuojant jų galvas, kai kuriems gali atrodyti per gera tikėti; mes tačiau žinome, kad Tas, kuris pažadėjo, gali įvykdyti visus savo geruosius nutarimus. Nors atrodo, kad skausmai ir vaitojimas yra beveik neatskiriamai sujungti su mūsų esybėmis, tačiau tuomet skausmas ir vaitojimas *bėgs šalin;* nors verkimas, apsivilkimas maišais ir apsibarstymas pelenais nusitęsė per ilgąją nuodėmės ir mirties viešpatavimo naktį, tačiau su Tūkstantmetiniu rytu ateina linksmybė, kuomet visos ašaros bus nušluostytos nuo visų veidų ir suteikta džiaugsmo vieton pelenų bei linksmybės aliejaus vieton nuliūdimo.

Jo Karalystės Pasididinimas

Dievo Karalystė, įvairiose jos dalyse ir skyriuose, didinsis ir platinsis lygiai kaip ir žemiškos valdžios, kol iš jos pasidarys didelis kalnas (karalystė), kuris pripildys visą žemę". (Dan. 2:35). Pavyzdžiui galime imti didžiosios britanijos karalystę, kuri pirmiausiai susidaro iš karališkosios šeimynos; po to valdžioje dalyvauja seimas ir kiti valdininkai; dar platesnėje prasmėje prie tos valdžios priguli kiekvienas pilietis ir kiekvienas karalreivis, kuris yra prisiekęs būti ištikimas tai karalystei; ir dar galima sakyti, kad prie jos priklauso visi nugalėtieji Indijos ir kitų kraštų piliečiai, kurie nėra griežtai priešingi tos viešpatystės įstatymams.

Bus daugiau.

Kas įdomaujasi apie Tiesą, reikalaukite knygų katalogą. Neturtingiems siunčiam (Veltui) mažas knygeles ir traktatus. Pareikalavus, siųskite šiuo adresu: L. B. S. A. 212 E. 3rd, Str. Spring Valley, Ill., U. S. A. (61362)

— **Kanados eksportas auga,** — konstatuoja oficialūs šaltiniai..

— Toronto anglikonų bažnyčios taryba pasisakė už pranciūzų kalbos įvedimą.

KNYGOS - KNYGOS
GERIAUSIA DOVANA

TOPOGRAFINIS ŽEMĖLAPIS	25.00
L. Valiukas. LITHUANIA LAND OF HEROES	4.75
S. Zobarskas. GANYKLŲ VAIKAI.	0.75
A. Vytenis. RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ	0.75
VARPAS 1963 METŲ	2.00
A. Gustaitis. LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA	2.50
B. Brazdžionis. VIDUDIENIO SODAI.	4.00
A. Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEIVYS.	2.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS	3.50
F. Moriac. GIMDYTOJA. Romanas.	1.75
Alė Rūta. LIKIMO KELIU.	1.50
B. Rutkūnas. SPARNUS MAN META PAUKŠTĖS.	1.50
A. Radžius. PAUKŠČIŲ TAKAS.	1.50
Dr. J. Kaškelis. KOMUNIZMAS BE KAUKĖS.	1.50
P. Jatulis. PO TŪKSTANČIAIS KAUKIŲ.	1.50
B. Rukša. UGNIES PARDAVĖJAS.	1.50
M. Romeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA.	0,25
K. Požėraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ.	2.00
Z. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE.	0.50
Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UŽTEKĖJIMAS.	1.00
B. Babrauskas. LIETUVOS KELIU.	1.00
J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS.	3.00
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS.	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI I D.	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI IR MINTYS II D.	5.00
A. Giedrius. MURKLYS.	1.80
M. Sleževičius. GYVENIMAS IR VEIKLA.	5.00
Baltijos Žuvėdra. GRANDINĖS.	1.50
St. Zobarskas. PER ŠALTĮ IR VĖJĄ.	0.75
V. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS.	1.10
J. Mingėla. PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, PASAKOS.	3.50
A. Tulys. TŪZŲ KLUBAS.	3.00
B. Pūkelevičiūtė. METŪGĖS.	1.00
P. Orintaitė. MARTI IŠ MIESTO.	0.75
P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS.	2.00
K. Požėraitė. NUSIDĖJĖLĖ.	2.00
B. Rukša. ŽEMĖS RANKOSE.	1.50
P. Orintaitė. TAFILĖ NUO KRAŽANTĖS.	2.00
Dr. K. Gudaitis. ŽALGIRIO PERGALĖ.	1.00
Šv. Istorija. NAUJASIS IR SENASIS, ĮSTATYMAI.	Po 1.00
J. Jankus. PIRMASIS RŪPESTIS.	2.00
L. Dovydėnas. BROLIAI DOMEIKOS.	2.50
V. Kavaliūnas. KALNŲ GIESMĖ.	2.50
B. Gražulis. SUDUŽĘS VAIZDAS.	1.50
S. Pranckūnas. RIEDMENYS PERGALEI.	2.50
Rinktinė. KARALIAUS VAINIKAS.	2.00
St. Būdavas. RŪSTI SIENA.	1.40
St. Santvaras. PAKALNIŲ DEBESYS.	3.00
K. Barėnas. GIEDRA GRĮŽTA.	3.50
Ig. Šeinius. VYSKUPAS IR VELNIAS.	3.00
J. Savickas. ŽEMĖ DEGA. I ir II tomai po	2.50
P. Abelkis. ATLAIDŲ PAVĖSY.	4.50
B. Sruoga. DIEVŲ MIŠKAS.	5.00
W. Rymont. KAIMIEČIAI 3 tomai.	10.00
Varpas. SVARBUS METINIS LEIDINYS.	2.00
R. Spalis. ANGELAI IR NUODĖMĖS.	1.50

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., LaSalle, P. Q.

MONTREAL

VASARIO 16-TOSIOS ŠVENTĖ MONTREALYJE

Ji pradėta švęsti vasario 15 d., nes tą dieną veikė šeštadieninės mokyklos, kuriose kasmet ta didžioji Lietuvos laisvės diena minima ir švenčiama.

Šiemet Vasario 16-ji sutapo su sekmadieniu, kada visi lietuviai tą dieną esti laisvesni ir gali atsilankyti į minėjimą.

Vasario 16, sekmadienį, iš ryto lietuviai gausiai dalyvavo iškilmingose pamaldose abiejose lietuvių bačnyčiose, kurio se organizacijos dalyvavo su vėliavomis ir prie jų garbės sargybomis. Skautai, sauliai ir mokyklos dalyvavo organizuo tai.

Abiejų parapijų klebonai laikė iškilmingas pamaldas, kurių meto giedojo parapijų cho rai, šv. Kazimiero bažnyčioje solo ir su choru giedojo sol. A. Paškevičienė. Klebonai pa sakė tai dienai pritaikytus prasmingus pamokslus ir atsilankiusiems priminė Akademiją, kuri po pietų vyko Plateau salėje.

Pažymėtina, kad Akademi ją vedė šiemet jaunimas, kurio ligšiol daugiau ar mažiau pasigesdavome. Pirmininkavo inž. R. Lapinas, pragramą vedė dr. I. Gražytė.

Dr. I. Gražytė, pasveikinu si KLB Seimelio vardu susirinkusius, pakvietė dienos garbės prezidiumą — svečius kitataučius, KLB Kr. v-bos pirm. dr. P. Lukoševičių, savanorius kūrėjus — J. Viliu šį ir S. Šitkauską, Seimelio prezid. atstovą vicep. inž. R. Lapiną is NL redaktorių. Sugiedotas Kanados himnas, pa gerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę.

T. J. Vaišnys, SJ, skaitė paskaitą, pabrėždamas Bažny čios santykį su tauta. Paskaita buvo įdomi, prasminga, tačiau galėjo būti daugiau kondensuota ir žymiai trumpesnė.

Sveikinimo žodį pasakė Lenkų Kongreso atstovas dr. Krzeczowski, ukrainų M. Do necki ir estų atstovas Dr. Puchvel ir kai kas raštu.

Perskaityta rezoliucija, ku ri čia dedama.

Po pertraukos sekė meninė dalis, kuri buvo didelė, įvairi ir pilnos salės publikos buvo išklausyta ir žiūrėta labai įdėmiai.

H. Celtoriaus vedami ir p. Latvaičio palydimi akordeonu, Tautinių šokių šokėjai labai gražiai pašoko kelius tautinius šokius, naujai pertvarkytus. Šokius tą patį vakarą perdavė televizija 12-tu kanalu, gana plačiai apibūdinant mūsų 46 nepriklausomybės atstatymo sukaktuves ir nurodant, kad Pabaltijo respublikos — Lietuva, Latvija ir Estija — rusų yra okupuotos, tautos persekiojamos ir naiki namos.

Mūsų žymusis pianistas Kazimieras Smilgevičius puikia interpretacija paskambino A. Kačiūno tris dalykus: Močiutės dvarely, Lydu laidu, saulele ir Dainelę. Kūriniai liaudies dainų temomis ekspresyvioje išraiškoje padarė labai gerą įspūdį.

Op. sol. E. Kardelienė, for tepionu palydima K. Smilgevičiaus, padainavo montrealiečio muziko K. Žižiūno Liūdnas, liūdnas, A. Belazaro Pienę, B. Dvariono Vilnių (B. Sruogos žodžiai) ir biso J. Strolios Ar tu žinai.

Choras, vedamas A. Ambrozaičio labai gražiai padainavo J. Gudavičiaus Kur giria žaluoja, J. Štarkos Verkia mergėlė, J. Žilevičiaus Pasakyk, mergelė. Tie patys su op. sol. E. Kardeliene pagiedojo Č. Sasnausko Karvelėli mėlynasis ir Br. Budriūno mano protėvių žemė, B. Brazdžionio žodžiais.

AV choras gerai buvo pasiruošęs ir visus dalykus labai gerai padainavo. Gerai skambėjo, toną gerai išlaikė ir choro susidainavimas buvo žymus. Choro pažanga matoma.

Solistai gavo gėlių ir dovanų.

Visas minėjimas po pirm. inž. R. Lapino padėkos žodžio užbaigtas Tautos Him

VISŲ MONTREALIEČIŲ DĖMESIUI

Šį sekmadienį, vasario 23 dieną, Aušros Vartų salėje, tuojau po pamaldų bus pademonstruoti magnetofoniniai įrašymai apie 1863 metų sukilimą ir sukilimo vadą kun. Mackevičių; pirmosios lietuviškos knygos autorių Mažvydą; dainų ir šokių šventes.

Visi šitie įrašymai yra gauti iš Amerikos Balso lietuviškojo skyriaus vedėjo J. Labanausko ir yra labai įdomūs. Čia girdėsite kylančią filmų žvaigždę Rūtą Kilmonytę-Lee, Brazdžionį, Jakubėną, Kačinską, Blekaitį, Čiurlionio chorą, vedamą Mikulskio ir daug ką kitą.

DLK VYTAUTO NEPR.

klubo metinis šėrininkų susirinkimas šaukiamas vasario 23 d. 2 val. po pietų klubo patalpose, 2159 St. Catherine St. East.

Pranešimai ir finansinė 1963 metų apyskaita išsiuntinėta visiems šėrininkams-ėms.

Klubo Valdyba.

„NEPR. LIETUVOS"

bendrovės posėdis šį penktadienį, vasario 1 d., 8 val. vakaro NL redakcijoje.

MONTREALY BUS EILĖ KONCERTŲ

Kovo 8 dieną, sekmadienį, 3.30 po pietų YMCA salėje, 1355 Dorchester, salėje Clevelando Konservatorijos profesoriaus pianisto virtuozo, Andriaus Kuprevičiaus, fortepiono koncertas.

Balandžio 11 d. AV salėje solisto Antano Keblio rečitalis.

Balandžio 25 dieną AV salėje Aušros Vartų parapijos choro metinis koncertas, dalyvaujant solistams.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun

Pirmadienį ir ketvirtadienį — 2--4 ; 7--9 p. m

antradienį ir penktadienį — 2—4 p. m.

trečiadienį 7—9 p. m.

šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.

Suite 419, tel. UN 6-8235

Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd.

RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sun Life Building

Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

ŠĮ SEKMADIENĮ PER CFMB RADIO STOTĮ, BANGA 1410, 10 VAL. VAKARO, BUS GIRDIMAS LIETUVIŠKAS RADIO PUSVALANDIS.

Programos vedėjas **L. Stankevičius.**

Telef.: 669-8834

Pranešame mieliems mūsų klijentams, kad persikėlėme į naujas patalpas.

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

UKRAINSKA KNYHA

620 Barton St. East

Hamilton, Ontario.

LI 4-7239

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Krikštas. Linda Jean Marijos vardais pakrikštyta Lacroix - Vaitekūnaitės dukrelė. Sveikiname laimingus tėvus!

Parapijos bazaras. Nuoširdi padėka visiems, grąžinusiems loterijos bilietų šakneles. Jau pradedame gauti įvairių dovanų - fantų. Nuoširdžiai dėkojame E. Žibaitei, J. Mickienei, A. Stankienei, B. Makauskienei už pristatytus fantus. Visi kviečiami prisidėti prie bazaro pasisekimo.

Šaulių susirinkimas ateinantį sekmadienį posėdžių kambaryje.

Aukos bažnyčios fondui: po 24 dol. aukojo: P. Povilaitis ir A. Puzarauskas. 15 dol. J. Matišaitytė.

Praėjusio sekmad. rinkliava — 198.50 dol.

VALLEE BLEUE SKI CENTRE ŠĖRININKŲ DĖMESIUI

Sausio 24 d. šėrininkų susirinkime nutarta nuo vasario 2 d. pakelti Common šėrų kainą 5%.

Numatomas didelis ateinantis savaitgalis. Tikimasi turėti daug ekskursantų - slidinėtojų, kas automatiškai pareikalaus daugiau aptarnautojų.

Visi šėrininkai, turintieji šiek tiek laiko, kviečiami atvažiuoti į slidinėjmo Centrą ir prisidėti prie slidinėtojų aptarnavimo - priėmimo.

TAUTOS FONDO

Montrealio skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems mieliems tautiečiams, aukojusiems, Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimo proga Plateau salėje, tėvynės laisvinimo reikalams. Ta proga aukų buvo surinkta $254.

Šių metų Tautos Fondui aukų vajus bus tęsiamas toliau, ir visi tautiečiai, kurie dar neturėjo progos savo auką įteikti, labai prašome tai padaryti progai pasitaikius. Aukų rinkimą sąrašais tęs, v-bos nariai: Pp. Peleckis, L. Girinis, Juoz. Lukokevičius ir K. Otto.

● **Spaudos** balius tiek turėjo talkininkų, kad visų nepasisekė suregistruoti. Pastebėta, kad buvo praleista p. Masevičienės, sėkmingai platinusios loterijos bilietus ir panelės Ambrozaitytės junr., nes abi sesutės nuoširdžiai dalyvavo talkoje.

PINE LAND CORP.

agentas ROMAS VERBYLA

Investavimui žemė St. Hubert,

netoli St. Helen salos

(1967 m. pas. parodos vieta).

Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.

Adresas: 5360 Beaubien, Apt. 4. Rosemount.

I.G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. 631-0882.

BANKO „LITAS" REIKALAI

„Lito" Valdybos paskutinis posėdis prieš metinį susirinkimą sekmadienį, vasario 23 d., 8 val. 30 min. ryto banko patalpose.

„Lito" nepaprasto ir metinio susirinkimo kvietimai kartu su 1963 m. apyskaita jau išsiuntinėti visiems nariams. Kas negavo, prašomi pranešti savo adresus.

Tik esminiai „Lito" įstatų pakeitimai atspausdinti metiniame leidinėlyje prie kvietimo į susirinkimą. Kas norėtų susipažinti su pilnu įstatų tekstu, prašomi tatai padaryti darbo valandomis viename iš „Lito" skyrių.

Petro Vaupšos ir Juozo Benoto (notaro) šeimos įstojo į „Litą" „in corpore" — visi nariai. Tokių šeimų yra ne maža iš seniau ir galėtų būti dar daugiau. Tik šitokiu budu jaunimas įpranta taupyti iš mažens. Kviečiame jų pavyzdžiu pasekti ir kitus.

Naujais „Lito" nariais priimti: Elena Dalmotas, Madlen W. J. Miller, Viktoras Rupšys, Kostas Mylašius, Stefanija Šukys, Vitoldas Puchteris, Pranas Girdžius, Marijona Miller, Veronika Ambrozaitis, Lorain Miller, Valle Bleue Ski Centre, Jonas Žurkevičius, Vera Stirbys, Alliance Realties Inc., Genė Kušleika, Šv. Kazimiero Parap. Jaunimo Klubas, Albertas Macelis, Rainer Rafael Gentemann, Valentinas Grikietis, Bronė Malaiška, Lina Žitkus, Frank Vaupšas, Peter Vaupšas, Mary Vaupšas, Linda Vaupšas, Roger Ethier, Michael Tucker, Birutė Peleckas, Domicelė Mozuraitis, KLB Montrealio Stovyklos Valdyba, Agota Pažera, Stasys Remeikis, Liudvika Kaušpėdas, Robert Bernotas ir Christopher Bernotas.

Malonu konstatuoti, kad vis daugiau senosios kartos lietuvių įsijungia į „Litą". Pirmąjį milijoną užtruko sukelti 10 metų. Tikėkimės, kad antrąjam nereikės nė penkių metų, jeigu tik parodysime daugiau vienybės ir pasitikėjimo.

Pr. R.

PEDAGOGĖS D. PETRUTYTĖS PASKAITA

„Tėvų ir vaikų santykiai" įvyks trečiadienį, vasario 19 d. 8 val. vakaro Seselių namuose. K. L. K. Moterų Montrealio skyrius nuoširdžiai kviečia Montrealio visuomenę dalyvauti.

Paskaitų programa 5-me šio NL numerio puslapyje.

ALLIANCE

REALTIES INC.

Montreal Real Estate Board Nariai.

D. Baltrukonis — RE 7-0844

P. Rudinskas — HU 1-2957

J. Skučas — RA 2-6152

Sklypai, residenciniai namai, apartmentai, investacijos, mrogyčių parūpinimas.

TAUPYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE **„LITAS"**

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 786-5827

Santaupos apdraustos vienam milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki $2000 išmokamos dviguba suma. * **Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,5%.** * **Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%.** * Pigus paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejais.

Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadien. nuo 10.30 iki 12.30 val.; dieną — antrad., trečiad. ir ketvirtadieniais nuo 10 iki 1 val.; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val.

3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472: trečiadien. nuo 7 iki 9 v. vak. ir penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

TORONTO

VASARIO 16-JI TORONTE

praėjo labai kondensuotoje nuotaikoje, stipriai ir gražiai.

Vasario 15, šeštadienį, buvo oficialus Lietuvos Generalinio Konsulo J. Žmuidzino ir Ponios priėmimas, Bendruomenei bei visuomenei talkinant. Tai graži tradicija ir geras Lietuvos vardo išlaikymas tinkamoje aukštumoje, ne atsiliekant nuo kitų valstybių, nors Lietuva ir pavergta.

Sekmadienį, vas. 16 d., visose lietuvių parapijose vyko iškilmingos pamaldos, kuriose organizaiijos dalyvavo organizuotai su vėliavomis, prie kurių stovėjo garbės sargybos: skautai, kūrėjai - savanoriai, šauliai ir kt.

Akademija taip pat buvo įdomi ir įspūdinga. Patiko H. Kačinsko deklamavimas. Varpo choras, vedamas St. Gailevičiaus, gražiai išpildė užsibrėžtą programą.

BANKO „PARAMA" PRANEŠIMAS

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvo „Parama" visuotinis narių (šėrininkų) susirinkimas šaukiamas 1964 m. vasario mėn. 23 d. 3 val. pp. Ukrainian Cultural Centre salėje — 85 Christie St., arti Bloor St. W., ties Willowvale parku.

Dalyvaujančių narių registracija prasideda 2 val. p. p. Prašome atsnešti nario knygutes.

Valdyba.

ŠACHMATININKŲ DĖMESIUI

Kanados Sporto apygarda yra numačiusi šachmatų pirmenybės suaugusių ir jaunių klasėse.

Šachmatų pirmenybės bus vasario 29 — 30 dd. Muzikos studijoje.

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ

kuopa vasario mėn. 23 d., 12. 30 val., Aušros Vartų parapijos salėje šaukia metinį — visuotinį kuopos narių susirinkimą sekančiai darbotvarkei svarstyti:

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Prezidiumo rinkimas.
3. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas.
4. Kuopos valdybos pirm. pranešimas.
5. Revizijos komisijos pranešimas.
6. Naujų valdomųjų organų rinkimai.
7. Su Centro Valdyba atskaitomybės klausimas.
8. Klausimai ir sumanymai.
9. Susirinkimo uždarymas.

Kuopos nariams susirinkime dalyvavimsa būtinas.

Kuopos Valdyba.

● **Rimantas Rudinskas** Montrealio Bowling Jaunių Lygoje laimėjo antrą vietą (577 t.), pirmąją laimėjo U. Barnoff (660 t.) ir trečiąją M. Lalonde (551 t.). R. Rudinskas yra paskutinėje Loyola gimnazijos klasėje ir pirmąjį pusmetį užbaigė savo klasėje pirmuoju.

District Estate Brokers Inc.

MONTREAL REAL ESTATE BOARD NARIAI

3907 Rosemont Blvd.

Tel. 722-2472

Namai, žemė, paskolos.

A. Gražys — 739-9328

P. Jasutis — LA 2-7879

M. Roth — RE 7-9353

10 METŲ PATIRTIS

ROYAL — LONDON-LANCASHIRE

Draudimo Bendrovės

YRA ATSTOVAUJAMOS:

ADAMONIS

INSURANCE AGENCY INC.

Quebec Insurance Brokers Association Nariai

3907 Rosemount Blvd.

Tel.: 722-2472.

GAISRAS — AUTOMOBILIAI -NELAIMINGI ATSITIKIMAI.

Tikslus ir greitas patarnavimas.

Sąskaitos Lite No. D-752

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)

(į rytus nuo Dufferin Str.)

Raštinė: LE 4-4451.

TRADICINIS INŽINIERIŲ

balius įvykęs vas. m. 8 d. Ishingtono Golfo Klubo patalpose, grojant Benny-Ferry orkestrui iki dviejų val. ryto, praėjo su tikrai pakelta nuotaika. Malonu buvo matyti gražiai išsipuošusias ponias. Šokių salėje nuotaiką ypatingai pagyvino musų jaunieji inžinieriai.

Linkėtina, kad ateityje inžinierių valdyba rastų galimybių suorganizuoti tinkamas baliui patalpas, idant inžinieriai galėtų pasikviesti didesnį skaičių savo draugų.

AUŠRA „MIDDGET",

išsikovojo Church lygos čempionatą bei laimėjusius 1-sias Ontario C. B. pirmenybių rungtynes! Church I. finaluose Aušra M. nugalėjo St. Chris 44×38 ir 28×28, Ontario pirmenybėse nugalėjo Niagara Falls 40×35. Aušra M. komandoje žaidė R. Tamulionis 5, 8, 17; A. Puzeris 9, 3; G. Strumial 6, 2, 3; R. Šiukšteris 2, A. Kryžanausaks 9, 2; A. Stirbys, P. Genys 13, 11, 18; H. Liorentas ir A. Puteris 2. Aušros jauniai, žaidžią B-C lygoje nugalėjo St. Vlads 71×70. Pusfinalus žais su IV-je vietoje likusia latvių Y ateinantį sekmadienį po bankelio susirinkimo (5:30 v.v).

C. Y. O. lygoje visos 3 Aušros mergaičių komandos užbaigė reguliarias rungtynes pirmaujančiose vietose: Aušra Juvl. II-je, Aušra M. II-je ir Aušra B, nepralaimėjus nei vienų rungtynių, I-je. Pusfinaliai prasidės šią savaitę.

Toronto L. B. lygos rungtynės šį antrad. 7.15 vv. Aušros merg. žais su Vyčiu.

Ontario L. B. pirmenybių rungtynės prasideda šį pirmadienį. Aušra Jr. žais su Hamiltono Kittens (praėjusių metų Kanados vice čempionės). Aušra Juv. (g. 1946 m.) žais su Hamiltono Stefalco.

Church lygos Minor Bantam finalai šį penktadienį, 7 v. v., Ryerson P. S. žais: Aušra M. B. — Vytis.

ŠEŠTADIENINĖS LIETUVIŲ MOKYKLOS

šeštadienį minėjo Vasario 16 sukaktuves. Abi mokyklos turėjo mokinių spcialiai paruoštas programas — dainų, deklamacijų, pranešimų.

Aukštesniuose kursuose buvo pademonstruoti magnetofoniniai įrašymai, gauti iš Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėjo p. Labanausko. Įdomūs montažai, vaidinimai apie 1863 m. sukilimą, būdinant sukilimo vadą kun. Mackevičių, Mažvydo sukaktuves, dainų ir šokių ševnčių įrašymai. Tai labai įdomūs ir prasmingi dalyykai.

● **Serga:** KLB Montrealio Seimelio Prezid. pirm. K. Andruškevičius, gydomas dr. J. Šemogo; p. Vizbaras ligoninėje po nelaimingo kojos lūžimo; sunkiai serga muzikas K. Žižiūnas ir B. Žemgulytė.

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS

1855 WELLINGTON ST.

Tel. WE 2-0644.

TAISAU IR PARDUODU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

PARDUODAMA

Turiu 14 langų, visi geri, vienas didelis, tiktų vasarnamio statybai. Kaina: vienas doleris už langą. Telefonas: 767-4406